

JAARVERSLAG 2019

Stichting Fluvium
te GELDERMALSEN

Inhoudsopgave

	Blad
Bestuursverslag en kengetallen	
Bestuursverslag	3
Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting	46
Kengetallen	48
 Jaarrekening	
Grondslagen	50
Balans per 31 december	53
Staat van baten en lasten	54
Kasstroomoverzicht	55
Toelichting behorende tot de balans	56
Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa	60
Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	61
(voorstel) bestemming van het exploitatieresultaat	68
Overzicht verbonden partijen	69
Verantwoording subsidies OCW met/zonder bestedingsverplichting	70
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	71
Gebeurtenissen na balansdatum	74
Ondertekening	75
 Overige gegevens	
Controleverklaring	76
 Bijlagen	
Gegevens over de rechtspersoon	80

Jaarverslag 2019

Stichting Fluvium

openbaar onderwijs

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord en samenvatting	5
Jaarverslag van de Raad van Toezicht	8
Hoofdstuk 1. Missie, waarden en doelen 2019	11
Hoofdstuk 2. Bestuur, directeuren, stafbureau en ondersteuning	13
Hoofdstuk 3. Onderwijs	21
Hoofdstuk 4. Fusies	23
Hoofdstuk 5. Personeel	24
Hoofdstuk 6. ICT	27
Hoofdstuk 7. Huisvesting	28
Hoofdstuk 8. Financiën en Risicomanagement	31
Hoofdstuk 9. Toekomstparagraaf	37

Voorwoord en samenvatting

Voor u ligt het bestuursverslag van Stichting Fluvium openbaar onderwijs

Met dit bestuursverslag legt het College van Bestuur (CvB) van Fluvium verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT), de medewerkers, de (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraden, de gemeenten West Betuwe en Neder-Betuwe, het samenwerkingsverband BePO, de ouders en andere belanghebbenden. Het verslag wordt besproken met en toegelicht aan de schooldirecteuren, de RvT en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). Beide gemeenten hebben het verslag ter informatie ontvangen.

Het CvB vindt een bestuursverslag vanzelfsprekend, omdat het zich publiekelijk wil verantwoorden. Met een duidelijke vormgeving probeert het CvB het lezen ervan laagdrempelig te maken. Dit past bij de waarden van Fluvium: een transparante organisatie.

Organisatie

De nieuwe situatie die in 2018 is gecreëerd is in 2019 onveranderd voortgezet.

De bestuursfilosofie leidt onder andere tot een grote autonomie voor de scholen met een directe toegang tot de beschikbare financiële middelen op schoolniveau.

Er is sprake van een eenhoofdig College van Bestuur dat in het directieoverleg (DO) nauw samenwerkt met de directeuren van de school.

Het bestuur en het DO wordt ondersteund door een smal stafbureau bestaande uit vier personen.

Daarnaast wordt de stichting ondersteund door een aantal externe bureaus zoals het administratiekantoor (Cabo) en ondersteunende bureaus voor faciliterende zaken en aanbestedingen (Positif en Contractables).

In 2019 is de omvang van de organisatie van 21 locaties geslonken naar 20 locaties.

Dit als gevolg van een succesvol verlopen fusie van twee scholen; de Malsenburg en Op 't Hof.

In de zomer van 2019 is, na een intensief traject, het nieuwe beleidsplan vastgesteld.

Dit beleidsplan 'het Fluvium Kompas' geeft de richting aan voor de beleidsperiode 2020 - 2024.

In de zomer van 2019 heeft de Personele Unie afscheid genomen van de Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Geldermalsen (SPGG). Dit afscheid van deze tak van de organisatie, na de fusie van Onderwijsgroep Spoenk en Fluvium in 2018, heeft ertoe geleid dat de organisatie geen Personele Unie meer betreft. De statuten zijn hierop aangepast. Het vertrek van de SPGG is naar ieders tevredenheid verlopen.

Onderwijs

In 2019 had Fluvium geen zwakke scholen.

Een vijftal scholen heeft inspectiebezoek gehad als onderdeel van het bestuurlijk onderzoek dat is uitgevoerd. Het oordeel van de inspectie is voor de scholen en voor het bestuur positief.

Daarnaast heeft de Bloeiende Betuwe in Rhenoy een verlenging van het excellent predicaat succesvol afgerond.

Naar aanleiding van aanhoudende tegenvallende onderwijsresultaten heeft er op een van de scholen, de Houtkoperschool, een extern onderzoek plaatsgevonden, uitgevoerd door BMC. De resultaten van dit onderzoek heeft tot interventies geleid. Deze school maakte ook onderdeel uit van een inspectiebezoek. Ook deze school heeft een voldoende als waardering gekregen.

Het beleid 'kleine scholen' is door de RvT en de GMR besproken.

Naar aanleiding van dit beleid zijn er gesprekken gevoerd met de teams de ouders en de Medezeggenschapsraden van OBS Est en OBS Isandra. Het voortbestaan van deze scholen is onder druk van het aantal leerlingen niet zeker.

Personeel

De werkdruk gelden zijn op de scholen ingezet conform de eis van de overheid. Teams zijn in overleg met hun directie gegaan om deze middelen adequaat in te zetten. Het heeft geleid in acties zoals: uitbreiding van de formatie waardoor bepaalde groepen kunnen worden geformeerd en het aanstellen van een event-manager.

Per 1 augustus 2019 is Ellen Weel de nieuwe directeur van de PWA in Echteld

In 2019 was het ziekteverzuimpercentage 3,7%

We hebben hiermee de geformuleerde doelstelling (4,5% ten opzichte van 5,7% landelijk) voor het tweede achtereenvolgende jaar gehaald.

Huisvesting

In 2019 is er hard gewerkt om de nieuwe school in De Plantage te realiseren en dat lijkt ook te gaan lukken. De plannen voor de nieuwbouw voor de fusieschool Op 't Hof/de Malsenburg lopen wat vertraging op vanwege de locatiekeuze. De gemeente heeft een voorbereidingsbudget beschikbaar gesteld om te onderzoeken of de Jan Harmenshof samen met de Oranje Nassaschool van CPOB samen met alle kind-functies nieuwbouw kunnen krijgen in Geldermalsen dorp.

Voor de scholen in Neder-Betuwe wachten wij nog op de financiële uitwerking van het Integrale Huisvestingsplan (IHP). In West Betuwe wordt in 2020 gestart met het opstellen van een nieuw IHP waarin alle scholen aan de beurt komen voor het toekomstbestendig maken van het gebouw.

In 2019 heeft bij de Bellefleur in Dodewaard en de Houtkoperschool in Ochten een kleine renovatie plaatsgevonden en is de school in Buurmalsen teruggegeven aan de gemeente na de scholenfusie.

Financiën

Hoewel wij het jaar afsluiten met een positiever resultaat dan begroot, teren wij toch bijna € 300.000,- in op de algemene reserve. Wij moeten namelijk rekening houden met eenmalige uitkeringen vanuit de nieuwe CAO PO die in februari 2020 worden uitbetaald aan ons personeel. Hiervoor is een bestemmings-reserve in het eigen vermogen gevormd.

De oorzaak van het interen op de algemene reserve is te vinden in het feit dat wij interim directeurs in hebben moeten zetten voor openstaande vacatures en voor vervanging én de overstap naar een nieuwe Arbodienst. Daarnaast waren de huisvestingskosten hoger door de kosten voor het opleveren van de Malsenburg, de nieuwe contracten voor de schoonmaak, en het achterstallig tuinonderhoud in de gemeente Neder-Betuwe. De begrote € 100.000,- voor deskundigenadvies bleek in 2019 niet toereikend vanwege de behoefte aan juridische ondersteuning, de ontwikkeling van de strategische koers en onderzoeken onder ouders, personeel en leerlingen. De firma Positif werd meer ingezet dan begroot wegens projecten als het opleveren van de Malsenburg, de verbouwing van de Bellefleur en de Houtkoperschool. Daarnaast is er besloten om de vergoedingen voor onze Raad van Toezicht meer marktconform te maken.

Een flinke onderschijding hadden wij op de post scholing.

Geen ontslag en boventalligheid

Hoewel de krimp van onze organisatie in beperkte omvang nog heeft voortgezet en er een fusie met een andere onderwijsorganisatie (Spoenk) heeft plaatsgevonden in 2018, is er geen sprake van ontslag of boventalligheid.

Focus op kwaliteit

Het inspectiebezoek op bestuursniveau heeft een mooie bevestiging gegeven van onze focus op kwaliteit. De inspectie was positief onder de indruk van de wijze waarop er leiding wordt gegeven aan de organisatie en de resultaten die daarmee worden behaald.

Dit is een compliment aan eenieder die zijn bijdrage hieraan levert.

Jeroen Goes

Voorzitter College van Bestuur

Jaarverslag van de Raad van Toezicht

2019 was voor de Raad van Toezicht (RvT) een bijzonder jaar omdat afscheid genomen werd van de Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Geldermalsen (SPGG). Deze organisatie voor peuteropvang die ook onder het toezicht van de Raad viel, werd in goede harmonie overgedragen aan de Stichting Kinderopvang Rivierenland.

Veel tijd en aandacht is er in dit jaar besteed aan de positie van de kleinste scholen in het werkgebied. Steeds duidelijker werd het dat het voortbestaan van twee scholen in gevaar kwam door een structureel gebrek aan leerlingen. In een intensief overleg tussen RvT en bestuurder werd het beleid ter zake vastgesteld. Geregeld werden de ontwikkelingen besproken. De voorzitter van de RvT bezocht als toehoorder een bijeenkomst van de ouders.

Een andere constante in de aandacht van de RvT was het vraagstuk van de kwaliteit van het onderwijs en de rol van de Raad daarbij. In een speciale workshop met een externe deskundige is stilgestaan bij het toezicht houden op kwaliteit. Verschillende actiepunten die daaruit voort kwamen zijn daarna geagendeerd.

De Raad heeft een actieve rol gespeeld in het tot stand komen van het Kompas – de koers van Fluvium voor de jaren 2020 tot 2024.

Met instemming heeft de RvT meegewerkt aan de vorming van de Fluvium Academie, zodat op die manier een bijdrage geleverd kan worden aan het nijpende lerarentekort.

Naast het reguliere overleg is er met een afvaardiging van de GMR nagedacht over de identiteit van het openbaar onderwijs.

Van de documenten die dit jaar werden opgesteld dan wel geactualiseerd zijn met name het toezichtkader, het bestuursreglement en het managementstatuut van belang.

De toegenomen professionalisering van de RvT die onder andere tot uiting komt in de specifieke deskundigheid van de leden, heeft er toe geleid dat is afgestapt van de beloning als vrijwilliger. Dit jaar is gekozen voor een meer marktconforme waardering.

In 2019 is de Raad van Toezicht zes keer bij elkaar geweest en zijn de volgende grote thema's geagendeerd:

Item	Actie
Jaarplan en (meerjaren) begroting	Vaststelling en evaluatie.
Bestuursformatieplan 2019/2020	
Financiële jaarrekening 2018	Vaststelling en verzoek om tijdlijn opvolgen aangegeven actiepunten.
Treasury statuut	Verzoek om verantwoording
Bestuursopdracht	Formulering van de opdracht.
Functioneringsgesprek bestuurder	Uitvoering.
Nieuw convenant gemeenten	Akkoordbevinding.
Samenwerking met collega-stichting	Akkoord met intentie.
Governance	Bijeenkomst GMR waarbij geagendeerd: - Benutten van informatiebronnen - Openheid en transparantie - Bijdrage maatschappelijke relevantie - Invulling contactmomenten RvT/GMR
Nieuw toezichtkader, bestuursreglement en managementstatuut	Vaststelling
Wijziging statuten n.a.v. vertrek SPGG uit personele unie.	Instemming.
Bezoldiging RvT leden	Opstelling nieuw bezoldigingsmodel
Professionalisering RvT	Workshop "toezicht houden op kwaliteit" van de Erkende Toezichthouder.
Het Kompas Strategisch beleidsplan 2020-2024	Kritische blik op het plan.
Aftredingsschema RvT	Herbenoeming Mw. L. Schlundt Bodien
Beleid kleine scholen	Vaststelling van het beleidsstuk.
Bijstelling financiële rapportage	Verzoek aan bestuurder voor een meer adequate financiële rapportage.
Inspectieonderzoek	Gesprek door afvaardiging RvT met inspecteur voor input onderzoek en eindbespreking.
Functioneren Raad van Toezicht	Evaluatie
Fluvium Academie	Verzoek aan bestuurder voor externe monitoring van het project
Nieuwe accountant	Aanbesteding initiëren

Honorering Raad van Toezicht

De leden van de RvT ontvangen een netto bedrag van € 4.000,=. De voorzitter ontvangt een netto bedrag van € 6.000,=. De loonheffing komt voor rekening van Stichting Fluvium, hetgeen betekent dat de bedragen gebruteerd moeten worden. Afsproken is dat het hoogste belastingtarief gehanteerd wordt

De betaling loopt via de salarisadministratie.

Personalia en taakverdeling Raad van Toezicht

Sandy Boeije	
Jaar aantreden	2015
Jaar aftreden	2021 (2 ^e termijn)
Hoofdfunctie:	Rabobank, Manager Finance & Risk Data
Nevenfuncties:	Algemeen bestuurslid TV Ophemert

Marieke Coumans	
Jaar aantreden	2018
Jaar aftreden	2021 (1 ^e termijn)
Hoofdfunctie:	Fifth Advocatuur, Advocaat en Eigenaar
Nevenfuncties:	Secretaris van de Stichting Beveiliging Bedrijventerreinen Tiel

Ronald Philipsen	
Jaar aantreden	2018
Jaar aftreden	2021 (1 ^e termijn)
Hoofdfunctie:	Fontys Hogescholen, Directeur Fontys Hogeschool Economie en Communicatie
Nevenfuncties:	-

Linda Schlundt Bodien	
Jaar aantreden	2016
Jaar aftreden	2022 (2 ^e termijn)
Hoofdfunctie:	Managing consultant CINOP, Den Bosch
Nevenfuncties:	Bestuurlijke commissie PR & Communicatie Nieuwegeins Amateur Symfonieorkest (NAS)

Klaas Tammes	Voorzitter
Jaar aantreden	2018
Jaar aftreden	2021 (1 ^e termijn)
Hoofdfunctie:	Gepensioneerd, werkzaam geweest als burgemeester van Buren
Nevenfuncties:	Commissaris bij ARN BV te Weurt Voorzitter Fonds Hulpbetoon te Ommeren Voorzitter Streekmuseum Baron van Brakel te Ommeren Voorzitter Stichting Vrienden van het Regionaal Archief Rivierenland

Hoofdstuk 1. Missie, waarden en doelen 2019

Onze ambitie is om voor onze leerlingen uitstekend onderwijs te verzorgen, waarbij we het maximale uit de kinderen halen, oog hebben voor hun kracht en talenten en tegelijkertijd betekenisvol zijn voor de (mini-)maatschappijen waar onze scholen deel van uitmaken. Daarbij vormen onze scholen een plek waar het goed toeven is voor leerkrachten, ouders en leerlingen.

In 2019 is er, na een mooi proces waarin goede gesprekken met diverse betrokkenen zijn gevoerd, het Fluvium Kompas vastgesteld. Dit kompas is op onze site gepubliceerd.

Dit kompas geeft richting aan onze organisatie. Samen met directeuren, leerkrachten, intern begeleiders, ouders én kinderen hebben we dit kompas gemaakt. Zij hebben meegedacht over hun droomschool. Het kompas beschrijft wie we willen zijn en voor wie we er willen zijn. Het is onze spreekwoordelijke wind in de zeilen. In het kompas staat hoe we onze ambitie de komende vier jaar realiseren en waar we in 2024 staan.

Koersen op ontwikkeling

Het kompas bepaalt onze koers: we geloven in gezamenlijke ontwikkelingen en centrale aansturing vanuit de stichting. Daarnaast biedt het kompas volop ruimte voor elke school om invulling te geven aan eigen doelstellingen en specifieke ambities. Wij geloven namelijk óók in ontwikkeling vanuit de scholen zelf. Zo ontwikkelen we gezamenlijk ons onderwijs en bouwen we aan een sterke en vitale organisatie, waarin onze waardevolle medewerkers en kinderen worden gezien, zich optimaal kunnen ontwikkelen en nauw samenwerken met ouders en andere partners.

Kader met doelstellingen

Tot slot is dit kompas een kader waarmee wij verantwoording afleggen aan onze toezichthouders, zoals de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR), de Raad van Toezicht (RvT) en de Inspectie. In 2024 hebben wij als stichting met onze scholen zichtbare ontwikkelingen doorgemaakt en doelstellingen behaald.

Ons kompas samengevat in doelstellingen:

Ontwikkeling centraal

Kind centraal: we bouwen aan een Fluvium-leerlingenraad die drie keer per jaar samenkomt. We stimuleren scholen om de manier waarop zij de dialoog met kinderen aangaan in hun schoolplan op te nemen en verder te ontwikkelen.

Missie

Scholen schrijven hun eigen schoolplan met hun eigen missie. Daarin:

- is de Fluvium-koers herkenbaar;
- stelt de school eigen specifieke ambities op;
- richt de school zich op socialisatie, persoonsvorming en kwalificatie;
- besteedt de school aandacht aan digitalisering;
- verwoordt de school hoe ze bijdraagt aan een duurzame samenleving.

Onderwijskwaliteit

Onderwijskwaliteit: in de kwaliteitskaarten van de stichting beschrijven we zichtbare verbeteringen die leiden tot de streefniveaus van de overheid.

Fluvium onderzoekt een mogelijke samenwerking met andere (openbare) besturen in de regio.

Ambitieuze leeropbrengsten

De basiskwaliteit is op orde: de resultaten op de kerngebieden lezen, rekenen en spelling van onze scholen sluiten aan bij de doelstellingen van de overheid.

Scholen hebben eigen onderwijsambities en stellen bijpassende doelen om te voldoen aan de landelijke normen. Tegelijkertijd zorgen scholen ervoor dat leerkrachten en medewerkers daarbij juiste ondersteuning krijgen.

Onze ICT-coördinatoren zijn opgeleid tot tenminste Google Certified Educator level 1.

Heldere ambities rond Passend Onderwijs: de financiële middelen daarvoor besteden we doelmatig en goed. Bovendien professionaliseren we onze medewerkers om de juiste zorg voor onze leerlingen te kunnen bieden.

Lerende organisatie

De Fluvium Academie is een feit.

De samenwerking tussen de scholen en medewerkers is versterkt. Zo komt er een werkend plan voor de manier waarop leerkrachten en onderwijsassistenten elkaar versterken en ontmoeten. De directies van de scholen kennen elkaar en vinden elkaar in verbeterpunten.

Scholen in hun leefomgeving

Minstens 50% van onze scholen maakt – in samenspraak met leerlingen – hun schoolplein groener.

Scholen hebben in overleg met gemeenten een huisvestingsplan gemaakt met concrete scenario's voor nieuwbouw en renovatie.

Scholen met dalende leerlingenaantallen gaan in gesprek met ouders.

Jaarplannen

De jaarplannen voor de stichting en de scholen zijn gerelateerd aan de schooljaarkalender. Dit betekent dat een deel van de doelstellingen van het jaarplan 2018/2019 en het deel van het jaarplan 2019/2020 in 2019 waarover dit bestuursverslag gaat, is gerealiseerd.

In de vergaderingen van de RvT en de GMR wordt met regelmaat verantwoording afgelegd over de voortgang van dit jaarplan.

De doelstelling in het jaarplan is gerelateerd aan de plannen van het bestuurlijk beleidsplan (Het Kompas).

Een indruk van de gerealiseerde doelen:

- Implementatie van het AVG handboek
- Doorontwikkeling van de kwaliteitscyclus
- Voorbereiding van de Fluvium Academie
- Begeleiding startende directeuren
- Vaststellen van het beleidsplan 2020- 2024 - Het Kompas
- Implementatie van tevredenheidsonderzoeken
- Ondersteunende digitale platforms voor directeuren (Capisci en Cockpit)

Hoofdstuk 2. Bestuur, directeuren, stafbureau en ondersteuning

Fluvium bestaat sinds 1 augustus 2019 uit twintig schoollocaties en veertien brinnummers. Op 1 oktober 2019 gingen bij de stichting 2129 leerlingen naar school. Onze scholen variëren in leerlingenaantal van 39 (OBS Est) tot 317 (ODS Mr Aafjes).

De dorpskernen waarin onze scholen zijn gelegen zijn alle in de Betuwe gelegen. Hoezeer de scholen van identiteit verschillen, zozeer onderscheiden de dorpskernen zich van elkaar. Voor een achteloze toerist lijken de verschillen in de identiteit van de dorpskernen er niet te zijn, je fietst als het ware van dorp naar dorp zonder het onderscheid te kunnen waarnemen. In werkelijkheid is dit onderscheid echter scherp aanwezig. Eeuwenlange geschiedenis zorgt voor (zeer) sterke dorpsidentiteiten die in sommige gevallen tegenstrijdig zijn met die van het buurdorp.

Op 1 oktober 2019 zijn er 242 medewerkers werkzaam (169 FTE).

Het CvB legt verantwoordelijkheid af aan de RvT onder voorzitterschap van de heer Klaas Tammes.

Taken en verantwoordelijkheden van de RvT, CvB en schooldirecteuren staan beschreven in het managementstatuut. Voor de samenstelling van de RvT verwijzen wij u naar het jaarverslag van de RvT.

Fluvium openbaar onderwijs is lid van de brancheorganisatie voor het primair onderwijs, de PO Raad. Zoals alle leden van de PO Raad, heeft de stichting de Code Goed Onderwijsbestuur Primair Onderwijs conform vastgesteld. In deze code zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs. Over de scholing c.q. coachingsactiviteiten van het CvB worden afspraken gemaakt.

In 2019 heeft het CvB tweewekelijks overleg gevoerd met de stafmedewerkers personeelszaken en de controller. Mede op basis van de uitkomst van dit overleg en op basis van de gesprekken in het DO worden besluiten geformuleerd. Deze besluiten worden vastgelegd en in het directieoverleg bekrachtigd.

Het DO vergaderde tien keer en er zijn twee tweedaagse bijeenkomsten geweest, waarbij de intern begeleiders deel namen aan het overleg.

De Medezeggenschapsraad

Elke school heeft een Medezeggenschapsraad (MR). Schoollocaties die vallen onder een gezamenlijk brinnummer hebben een Deel-Medezeggenschapsraad (DMR). Via de MR hebben ouders en personeel invloed op het schoolbeleid volgens de “Wet Medezeggenschap Scholen” (WMS). De primaire gesprekspartner van de MR is de schooldirecteur.

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Binnen Fluvium vindt op twee niveaus medezeggenschap plaats: op schoolniveau kennen we de Medezeggenschapsraden (MR'en), op stichtingsniveau is de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) actief. Zowel de MR'en als de GMR bestaan uit ouders en personeelsleden.

Onderwerpen die voor een school relevant zijn, worden in de MR besproken, onderwerpen die van belang zijn voor meer of alle scholen, worden in de GMR geagendeerd. Op grond van de WMS hebben de MR'en en de GMR voor een aantal onderwerpen advies- of instemmingsrecht.

Dit kan voor de hele raad gelden, maar ook voor alleen de ouders of juist alleen het personeel. Hierbij gaat het om een aantal jaarlijks terugkerende beleidsplannen, zoals de begroting en het bestuursformatieplan.

Naast de wettelijke gespreksonderwerpen, fungeert de GMR ook als gespreks- en adviespartner voor de bestuurder.

De belangrijkste gespreksonderwerpen in 2019 waren:

- Klachtenregeling (instemming)
- Begroting en meerjarenbegroting (advies)
- Privacy, handboek AVG (advies)
- Schorsen en verwijderen
- Aanvullingen en wijzigingen op het functieboek (instemming)
- Ander personeelsbeleid
- Scholen in kleine kernen
- Fluvium Kompas

De notulen van de vergaderingen zijn via de website van Fluvium te vinden. Voorafgaand aan de vergaderingen wordt ook de agenda op de website geplaatst.

Twee maal heeft een gesprek plaatsgevonden tussen (afvaardigingen van) de GMR en de Raad van Toezicht. Naast het feit dat dit een wettelijk voorschrift is, is het prettig dat de verschillende toezichthoudende gremia binnen de stichting actief een relatie onderhouden. Dat maakt het makkelijker om contact te hebben als de omstandigheden daar om vragen.

Voor alle leden van medezeggenschapsorganen heeft de ambtelijk secretaris van de GMR twee cursussen georganiseerd. Hiermee beogen we de kwaliteit van de medezeggenschap te verhogen, en daardoor de medezeggenschap in staat te stellen om zijn rol serieus in te vullen.

Samenstelling Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad vanaf 1 augustus 2019

Oudergeleding:

Niek de Jong
Jessica Juffer
Sylvia Roldanus
Danielle Siems
Vacature (2)

Personeelsgeleding:

Peggy Buurman
Kim van Dooijeweert (voorzitter)
Nelleke Smit
Jacqueline Smith
Petra Vinkestijn
Marije van Weenen

De GMR-leden vertegenwoordigen in deze taak niet hun eigen school maar dienen het stichtingsbelang, specifiek vanuit het perspectief van hun eigen geleding; ouders en personeelsleden. De GMR verzorgt de verbinding met de Medezeggenschapsraden.

De heer Olaf Verheij is per 1 augustus 2018 aangesteld als ambtelijk secretaris van de GMR en ondersteunt hierbij de voorzitter en de leden van de GMR.

Stafbureau, directeuren en ondersteuning

Om de organisatie goed te faciliteren en het CvB te ondersteunen, is gekozen voor een vaste bezetting van het stafbureau, onder leiding van het CvB.

De bezetting van het stafbureau was in 2019 als volgt:

- Robin Smit, controller en privacy officer.
- Ineke van Beuzekom, stafmedewerker personeelszaken
- Wilco van Mook, ondersteuner personeelszaken
- Joke Brentjes, ondersteuner CvB en RvT

Externe ondersteuning:

Verwerking van de administratie (de personeels- en salarisadministratie en de financiële administratie) is uitbesteed aan Cabo.

Scholen

Basisgegevens scholen, directeuren en aantal leerlingen

12NU	OBS Est, Dorpsstraat 3, 4185 NA Est De heer Stanley Willems tot 1/8/2019 - aansluitend interim directie
12VV	Koning Willem Alexanderschool, Vredeplein 1, 4175 HA Haaften Mevrouw Karin Hakkert
13BU	OBS De Waardenburght, Koeldert 26, 4181 CK Waardenburg Mevrouw Alieke Bel
13HI	Burgemeester Westerbeek van Eertenschool, Walgtsestraat 26, 4064 CL Varik De heer Roland Bruggeman
13MM	Prins Willem Alexanderschool, Blankenburgsestraat 1-A, 4061 AR Ophemert De heer Evert de Vries
13RF	Basisschool de Rietschoof, Zandstraat 14, 4184 EE Opijnen De heer Han van Schaik tot 1 januari 2020
18DS	De Bellefleur, Marijkelaan 1, 6669 AK Dodewaard De heer Frans Pronk tot 1 augustus 2019 - vanaf 1 augustus 2019 de heer Frank Koelen
18DS01	Prins Willem Alexanderschool Achterstraat 27, 4054 MS Echteld De heer Frans Pronk tot 1 augustus 2019 - vanaf 1 augustus 2019 mevrouw Ellen Weel
18DS02	J.A. Houtkoperschool, Schoolstraat 1, 4051 AV Ochten De heer Frans Pronk tot 1 augustus 2019 - vanaf 1 augustus 2019 de heer Evert de Vries
18DS03	De Isandraschool, J.R. Zeemanstraat 10, 4053 JN IJzendoorn De heer Han van Schaik
18HO	Het Palet, Patrijsstraat 2, 4043 MR Opheusden Mevrouw Karin Hakkert vanaf 1 augustus 2018
18HO01	Het Palet, Jacob Catsstraat 2a, 4041 XV Kesteren Mevrouw Karien Wijngaards per 1 januari 2019
18JO	D'n Bogerd, Glorie van Holland 30, 4191 DN Geldermalsen Mevrouw Elly Rouwenhorst

- 18LE OBS Jan Harmenshof, Koninginnelaan 4, 4191 EE Geldermalsen
De heer Frank Koelen tot 1 augustus 2019 - vanaf 1 augustus 2019 mevrouw Hannie Kerkhof
- 18MQ OBS Meester Aafjes, J H L v, J.H. Lieveense van Herwaardenstraat 2, 4194 RR Meteren
18MQ01 De Plantage, Schoolhof 1, 4194 AK Meteren
De heer Willem Snel
- 18QJ De Springplank, Achterweg 9, 4156 AA Rumpt
Mevrouw Maaïke Heevel
- 18RK De Bloeiende Betuwe, Rhenoyseweg 34, 4152 EL Rhenoy
De heer Frank Koelen tot 1 augustus 2018 - vanaf 1 augustus 2019 mevrouw Marieke Koelen
- 18SL Op 't Hof, Dr. v.d. Willigenstraat 10, 4196 JM Tricht
Mevrouw Margreet van Iterson
- 18TF De Malsenburg, Groeneweg 19, 4197 HD Buurmalsen
De heer Evert de Vries tot 1 augustus 2019. Daarna is de school gefuseerd met Op 't Hof Tricht.

School	Aantal leerlingen
12NU Obs Est	39
12VV Koning Willem Alexander	81
13BU De Waardenburght	86
13HI Burgemeester Westerbeek van Eerten	85
13MM Prins Willem Alexander Ophemert	102
13RF De Rietschoof	60
18DS00 De Bellefleur	65
18DS01 Prins Willem Alexander Echteld	60
18DS02 Houtkoper	107
18DS03 Isandra	40
18HO00 Het Palet Opheusden	93
18HO01 Het Palet Kesteren	86
18JO D'n Bogerd	111
18LE Jan Harmenshof	264
18MQ Ods Meester Aafjes	317

18MQ dislocatie De Plantage	24
18NX R. Lokhorst	144
18QJ De Springplank	93
18RK De Bloeiende Betuwe	110
18SL Fusieschool Op 't Hof / de Malsenburg	162
Fluvium totaal	2129

De telling van het aantal leerlingen op 1 oktober 2019, bepalend voor de bekostiging voor het schooljaar 2019-2020, is 2129 leerlingen. Ten opzichte van 1 oktober 2018 (2177 leerlingen) hebben we te maken met een daling van 48 leerlingen.

Vertrouwenspersonen

In overeenstemming met de klachtenprocedure beschikt Fluvium over vertrouwenspersonen die bij klachten functioneren als aanspreekpunt. De vertrouwenspersonen gaan na of door bemiddeling tot een oplossing kan worden gekomen.

De vertrouwenspersonen begeleiden degene met een klacht desgewenst bij de verdere procedure en verwijzen in voorkomende gevallen naar andere instanties.

De externe contactpersoon van Fluvium in 2018 is mevrouw F. Dielemans van de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD Gelderland Zuid.

In oktober 2018 was de bijscholing voor interne vertrouwenspersonen. Het volgende onderwerp kwam daarbij aan de orde: aanscherping van de meldcode en PCF (Pediatric Condition Falsification).

Klachten en klachtafhandeling

Stichting Fluvium is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie. Er wordt sinds 2010 bovenschools een overzicht van klachten bijgehouden die bij de externe vertrouwenspersoon wordt gemeld. In dit jaarverslag vermelden wij het aantal klachten van de laatste drie kalenderjaren.

Aantal klachten per jaar:

Jaar	Aantal klachten
2016	10
2017	3
2018	1
2019	1

De klacht betrof een ongepaste communicatie vanuit een machtspositie en is gemeld door een ouder. De klacht is afgehandeld middels telefonische ondersteuning.

Code Goed Bestuur Primair Onderwijs

De Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs schrijft voor dat het jaarverslag openbaar wordt gemaakt. (externe transparantie). Wij publiceren deze op onze website.

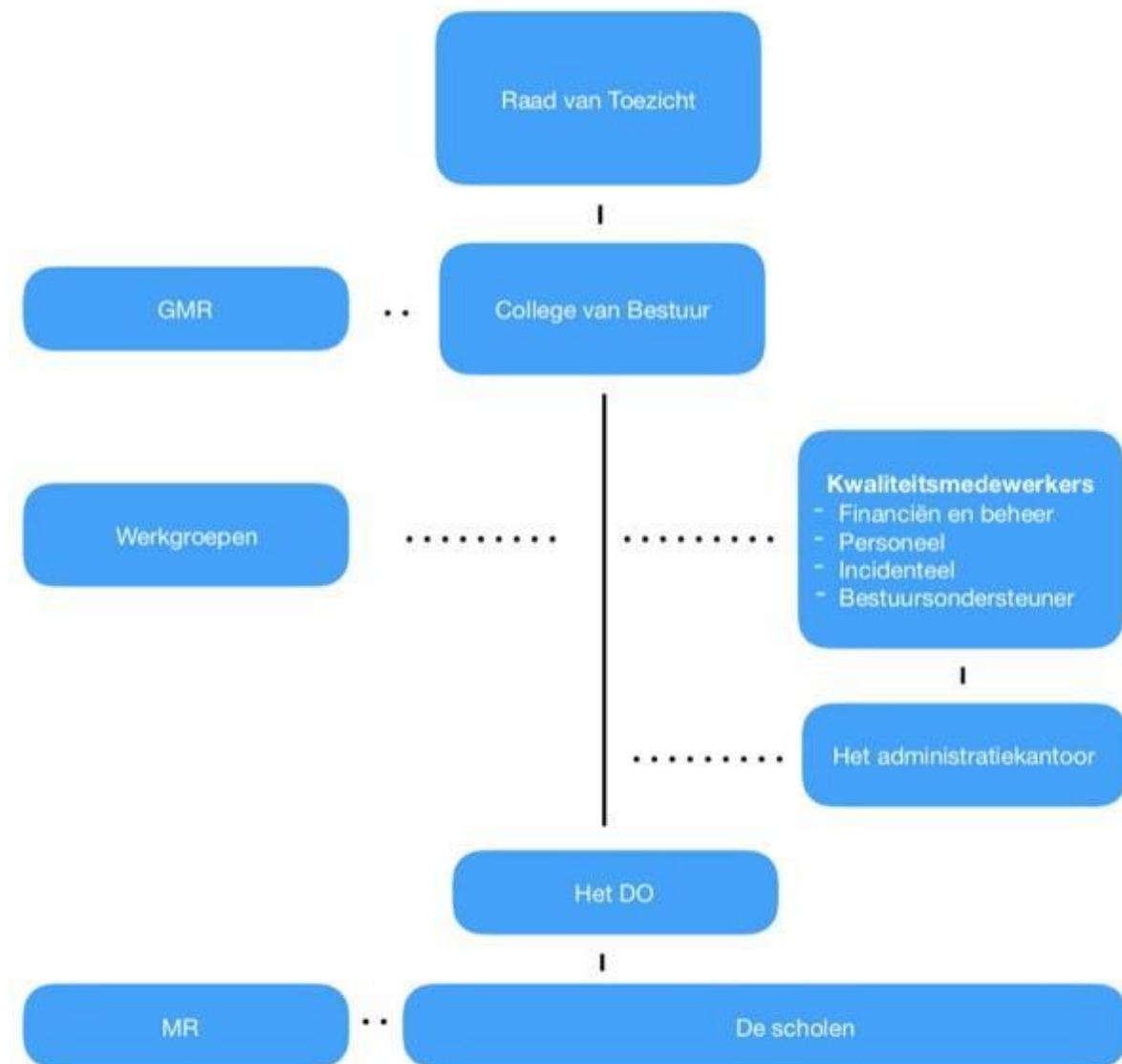
De jaarverslagen worden gedeeld met de afdeling onderwijs van de gemeenten West Betuwe en Neder-Betuwe. Ook de GMR en onze directeuren ontvangen een digitaal exemplaar (en desgewenst een papieren exemplaar).

Het CvB evalueert het eigen handelen in gesprekken met het DO en het gesprek met de schoolteams dat onderdeel uitmaakt van de cyclus van de schoolbezoeken van het CvB aan de scholen. Alle scholen worden door het CvB een drietal keer per schooljaar bezocht, waarbij de klassen worden bezocht en er een gesprek met de directeur plaatsvindt. Tijdens een van de drie bezoeken spreekt het CvB ook met een afvaardiging van de leerlingen van de bovenbouw van de school.

Het CvB bestaat sinds de zomer van 2018 uit één persoon; de voorzitter Jeroen Goes.

De voorzitter is derhalve verantwoordelijk voor alle beleidsterreinen. Hij wordt daarbij ondersteund door de stafbureau medewerkers. Deze worden op diverse terreinen ondersteund door externen zoals bijvoorbeeld het Administratiekantoor (Cabo) en een Arbodienst.

Organogram Fluvium openbaar onderwijs

Vastgestelde beleidsstukken in 2019:

- Strategisch beleidsplan 2020 - 2024
- Jaarplan 2019/2020
- Bestuursopdracht 2019/2020
- ICT jaarplan 2019
- Bestuursformatieplan 2019/ 2020
- Bestuursverslag 2018
- Jaarrekening 2018
- Vaststelling begroting 2020
- Vaststellen meerjarenbegroting 2020 - 2023
- Stappenplan Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Fietsregeling
- Regeling vergoeding mobiele telefoons
- Klachtenregeling

- Bestuursreglement
- Toezichtkader RvT
- Managementstatuut
- Digitaal personeelsdossier
- Scholen in kleine kernen
- Schorsing en verwijdering (concept)

Afgesloten contracten

- Europese aanbesteding schoonmaak per 1-8-2019. VOS schoonmaak en Aalbers schoonmaak.
- Verlengingsoptie contract leermiddelen gebruik - Heutink.
- Meervoudige onderhandse aanbesteding scan- en kopieerapparatuur - Canon.
- Europese aanbesteding "Energie voor scholen" - DVEP.

Hoofdstuk 3. Onderwijs

Onze ambitie is om voor onze leerlingen uitstekend onderwijs te verzorgen, waarbij we het maximale uit de kinderen halen, oog hebben voor hun kracht en talenten en tegelijkertijd betekenisvol zijn voor de (mini-)maatschappijen waar onze scholen deel van uitmaken. Daarbij vormen onze scholen een plek waar het goed toeven is voor leerkrachten, ouders en leerlingen (Missie van de Stichting).

Bij alles wat we doen staat de ontwikkeling van het kind centraal. Dit kan niet zonder de continue ontwikkeling van onze medewerkers en de organisatie. Daaromheen spelen vijf aandachtsgebieden een belangrijke rol: onze missie, onze onderwijskwaliteit en de leeropbrengsten die we de komende vier jaar willen behalen. Tevens zijn en blijven we een lerende organisatie met professionele en betrokken medewerkers en erkennen we de kwetsbaarheid en bijzondere leefomgeving van onze scholen.

Onderwijskwaliteit draait om het welbevinden en leergeluk van kinderen en om maximale leeropbrengsten, waarbij de krachten en talenten van onze leerlingen leidend zijn. Volgens ouders, kinderen en leerkrachten herken je kwaliteit van onderwijs aan een goede sfeer op school, rust, blijde kinderen, een relaxed team en goede leeropbrengsten. Bij onderwijskwaliteit is dus het (landelijke) inspectiekader van belang, maar de onderwijsdoelen die de leerkrachten en de kinderen zelf stellen, zijn minstens zo belangrijk. Samen bepalen ze wat onderwijskwaliteit is.

Als stichting brengen we de onderwijskwaliteit van onze organisatie continu in kaart met cijfers, trends én de verhalen daarachter: wat werkt wel, wat werkt niet?

Deze cijfers zijn weergegeven in een risico-analyse. Daarin worden diverse gegevens samengebracht zoals: de resultaten van de tevredenheidsenquêtes, onderwijs (tussen) opbrengsten, trends in leerlingenaantallen en verzuimcijfers.

Deze gegevens worden in het DO, de GMR en de RvT besproken.

Gezien de grootte van de scholen, waarbij soms enkele kinderen een leerjaar vormen, is het belangrijk dat de verhalen achter de cijfers worden gedeeld. Op deze wijze kijken we dan ook naar cito-gegevens in het leerlingvolgsysteem. Ook de eindtoetsen worden op deze wijze met elkaar besproken.

Tevredenheidsonderzoek

In 2019 is er voor een tweede opeenvolgende keer een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Deze keer onder de leerlingen van de groepen 5 t/m 8 en de medewerkers.

De resultaten geven wij weer in de risicoanalyse op stichtingsniveau.

De onderzoeksresultaten zijn op schoolniveau met de MR en de teamleden besproken en nader geanalyseerd. Op deelterreinen zijn er conclusies en acties aan verbonden. Stichtingsbreed zijn er geen acties geformuleerd. We kunnen constateren dat de tevredenheid onder onze medewerkers en leerlingen gemiddeld genomen goed is.

Ziekteverzuim

Om kwaliteit van onderwijs te kunnen leveren is het personeel van cruciaal belang. Een laag verzuimcijfer kan een teken zijn van welbevinden en is essentieel voor de borging en ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs en de continuïteit van het onderwijsproces.

Het landelijk verzuimcijfer in het primair onderwijs is: 5,7% . Het verzuimpercentage in 2019 voor Fluvium is 3,7%

Passend Onderwijs

Stichting Fluvium is onderdeel van het wettelijke samenwerkingsverband BePO, waarbij de basisschoolbesturen uit West-Betuwe, Neder-Betuwe, Buren, Tiel en Culemborg zijn aangesloten. BePO ondersteunt scholen bij het vormgeven van zorg en ondersteuning aan leerlingen.

Voor schooljaar 2019 kreeg Fluvium € 55,= per leerling voor lichte ondersteuning en ontvingen leerlingen die zware ondersteuning nodig hebben een intensief of zeer intensief arrangement.

In totaal ontving Fluvium in schooljaar 2018/2019 een bedrag van € 168.936,= aan intensieve en zeer intensieve arrangementen, waarvan € 99.736,= betrekking had op de eerste zeven maanden van 2019.

Voor schooljaar 2018/2019 ontving Fluvium in totaal € 31.500,= additioneel aan beschikkingen voor de BaO+ klas in Geldermalsen.

Voor schooljaar 2019/2020 werden de intensieve en zeer intensieve arrangementen afgeschaft en ontving Fluvium een additionele beschikking van € 80,= per leerling gebaseerd op de teldatum 1 oktober 2018 voor de periode augustus t/m december 2019.

In de begroting van Fluvium voor schooljaar 2019/2020 is er € 55,= per leerling direct toegekend aan de scholen voor het ondersteunen van leerlingen die lichte ondersteuning nodig hebben.

De leerlingen die in schooljaar 2018/2019 een intensief of zeer intensief arrangement hadden krijgen deze middelen ook voor schooljaar 2019/2020 indien zij nog onderwijs volgen. Dit geldt ook voor de leerlingen van de BaO+ klas.

Een budget van € 70.000,= wordt collectief ingezet. Dit budget wordt op bestuursniveau beheerd en collectief bewaakt op uitputting.

Vijf scholen ontvingen in totaal € 39.600,= aan arrangementen van Kentalis voor het ondersteunen van leerlingen met een taal ontwikkelstoornis.

Eén school ontving een arrangement van € 5.000,= van Bartiméus voor een visueel gehandicapte leerling.

Levensbeschouwelijk onderwijs

Juist in het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs is het van groot belang dat scholen aandacht hebben voor levensbeschouwing. Diversiteit en respect staan hierbij centraal.

Openbaar onderwijs laat leerlingen nadenken over hun eigen levensbeschouwelijke identiteit. Zij leren ook begrip te hebben voor de ander. Dit waarde(n)rijk onderwijs staat in de traditie van Nederland als tolerant en beschaafd land met waarden en normen die voortvloeien uit de Grondwet en de mensenrechten.

Zes van onze scholen maken - na een behoefte-inventarisatie onder de ouders - gebruik van de rijkssubsidie regeling om bevoegde en betaalde leerkrachten aan te stellen voor Godsdienstig Vormingsonderwijs (GVO) en/of Humanistisch Vormingsonderwijs (HVO).

De school dient hiertoe jaarlijks een aanvraag in die wordt onderbouwd door aan ouders schriftelijk meerdere keuzemogelijkheden voor te leggen. GVO/HVO probeert aanvragen te honoreren die door meer dan zeven ouders worden ondersteund, zodat er lesaanbod op maat kan worden geboden.

Hoofdstuk 4. Fusies

Onze organisatie heeft in 2019 te maken gehad met een fusieproces.

Basisschool de Malsenburg in Buurmalsen (44 leerlingen) en Basisschool Op 't Hof in Tricht (131 leerlingen) zijn per 1 augustus 2019 gefuseerd.

Per 1 augustus 2019 hebben de kinderen van de Malsenburg hun intrek genomen bij Op 't Hof. De school is in afwachting van de nieuwbouw op een waarschijnlijke locatie tussen de beide dorpskernen in. Daar zal een Integraal Kind Centrum worden gebouwd voor de circa 175 leerlingen van de nieuwe school.

Hoofdstuk 5. Personeel

Ziekteverzuim

Het landelijk verzuimcijfer in het primair onderwijs is in 2019 5,7 %. Ten opzichte van 2018 is het verzuimcijfer landelijk iets gedaald (in 2018 5,9%).

De doelstelling van Fluvium is een verzuimpercentage van 4,5%. In 2019 was het ziekteverzuimpercentage 3,7%, waarmee we dus onder onze doelstelling blijven en ook ruim onder het landelijke verzuimpercentage.

Sinds mei 2019 is Fluvium met arbodienst Camace uit Veenendaal gaan samenwerken. De casemanager van Camace begeleidt de directeurs bij het vullen van het re-integratiedossier in het kader van de Wet Verbetering Poortwachter en adviseert de directeur bij de begeleiding van de re-integratie van de verzuimende medewerker. Daarnaast schakelt zij, in overleg met directeur en medewerker, (preventief) externen in voor de adequate begeleiding die nodig is om te komen tot herstel. Er is één bedrijfsarts als vast aanspreekpunt.

Eigenrisicodragerschap

Sinds 1 januari 2016 is Fluvium openbaar onderwijs eigenrisicodragers voor het Vervangingsfonds. In de balans is een voorziening opgenomen voor vervanging waarvan de dotatie gelijk is aan de premie die voorheen betaald werd aan het Vervangingsfonds. Hiertegenover worden alle kosten van vervanging geboekt. Dit betreft ook de vervangingen die in het verleden buiten de dekking van het Vervangingsfonds vielen en de kosten van IPPON (vervangingspool).

Dit heeft geresulteerd in de volgende opbrengsten en tekorten ten opzichte van het opgenomen begrotingsbedrag in de volgende jaren:

2016: € 26.461,= tekort
2017: € 5.185,= overschot
2018: € 140.664,= overschot (laag ziekteverzuim)
2019: € 10.910,= tekort

De verantwoording van deze bedragen zijn in de jaarrekening opgenomen.

Beleid

In 2019 is er een aantal beleidsstukken vastgesteld en geïmplementeerd ten behoeve van het personeelsbeleid van onze stichting.

Te weten:

- Regeling mobiele telefoons
- Digitaal personeelsdossier

Andere acties en activiteiten:

In 2019 is afgesproken om te starten met intervisiebijeenkomsten voor de startende medewerkers. Voor de leerkrachten zullen er begin 2020 twee bijeenkomsten zijn en voor de onderwijsondersteunende medewerkers (OOP-ers) ook. Een medewerker uit onze organisatie zal de bijeenkomsten verzorgen.

Op donderdag 27 november 2019 heeft Fluvium een informatiebijeenkomst georganiseerd over de Fluvium Academie. In samenwerking met de NCOI zal in april 2020 gestart worden met een vierjarige PABO voor onderwijsondersteunend personeel. Op deze bijeenkomst is uitleg gegeven over het traject en de voorwaarden. De acht medewerkers die zich op deze middag hebben aangemeld, gaan zo spoedig mogelijk

starten met het behalen van de toelatingstoetsen die zij voor 1 april 2020 met een positief resultaat moeten hebben afgerond.

Vanaf januari 2020 zal de WNRA van kracht zijn (Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren). In 2019 zijn daarvoor, in samenwerking met administratiekantoor CABO, de benodigde werkzaamheden uitgevoerd zoals het aanpassen van de akte van aanstelling naar een arbeidsovereenkomst.

In mei 2019 hebben de directeuren een training gehad van CABO over Selfservice van Raet. De directeuren kunnen voortaan zelf de mutaties voor hun medewerkers invoeren in Selfservice voor de loonadministratie. De ondersteuning van de administratief medewerker personeel (stafbureau) kan nog bij ingewikkelde mutaties ingezet worden.

In april 2019 heeft het ABP een algemene presentatie gegeven over pensioen. Voor de medewerkers die specifieke vragen hadden over hun persoonlijke situatie is in juni een medewerker van het ABP op het stafbureau aanwezig geweest om deze vragen, op afspraak, te beantwoorden.

Communicatie

De communicatie met ons personeel verloopt onder andere via het Intranet. Op het Intranet worden de nieuwsberichten namens het CvB en de openstaande vacatures geplaatst. Op vrijdag ontvangen de medewerkers een nieuwsbrief met een samenvatting van alle geplaatste berichten.

Voor de directeuren is er een afgesloten deel van het Intranet. Zij ontvangen dagelijks een samenvatting van berichten. Daarnaast is voor hen op het intranet het handboek te vinden met een ordening van alle beleidsstukken van de stichting.

Kennissessies

Voor onze medewerkers hebben we in 2019 een aantal kennissessies gehouden. Hierbij doen medewerkers kennis op rondom een bepaald thema. Ontmoeting met Fluvium collega's is een belangrijk bijkomend effect van deze kennissessies.

De thema's van de sessies in 2019 waren:

- Boeiend onderwijs - Jan Jutten
- Begrijpend lezen - Kees Vernooij
- De zes rollen van de leraar - Martie Slooter

Strategisch personeelsbeleid

De minister van onderwijs vraagt ons om in dit jaarverslag specifiek te beschrijven hoe het personeel is afgestemd op de onderwijskundige visie en de opgaven waar de scholen voor staan. Daarnaast wordt een toelichting gevraagd op de wijze waarop het personeelsbeleid wordt geïmplementeerd, gemonitord en geëvalueerd, inclusief de wijze waarop het bestuur de dialoog over het strategisch personeelsbeleid met leraren en schoolleiders heeft ingericht.

Fluvium heeft in haar strategisch beleidsplan beschreven dat het een organisatie wil zijn waarbij het voor iedereen 'goed toeven is'.

De kracht van de leerkracht en de schoolleider en alle andere aan het onderwijsproces ondersteunende medewerkers wordt daarmee onderkend.

Op stichtingsniveau hebben we daarvoor diverse beleidsplannen opgesteld en geïmplementeerd. De directeuren en de GMR zijn bij de vaststelling van deze beleidsplannen nauw betrokken.

Zo is er bijvoorbeeld gesproken over de gevolgen van de vaststelling van de nieuwe CAO, hebben we de Fluvium Academie in 2019 in voorbereiding genomen om onze eigen mensen op te leiden en is er voor de startende directeuren een extra begeleidingstraject geïmplementeerd.

Het ziekteverzuimbeleidsplan en het attentiebeleid bewijst zijn dienst en draagt bij aan het 'goed toeven'.

Professionaliseringsplannen worden op schoolniveau vastgesteld en ter kennisgeving en verantwoording met het bestuur gedeeld. Daarin vindt ook een verantwoording van de beschikbare middelen plaats.

Op stichtingsniveau stimuleren wij het levenslang leren door kennissessies aan te bieden en zowel het IB-netwerk als het ICT-netwerk te faciliteren en inhoudelijk te ondersteunen.

Gezien de grote diversiteit van onze scholen is de uitvoering van goed personeelsbeleid met name een taak van de directeuren. Zij stemmen met hun personeel af en zij zorgen ervoor dat het ook op hun school 'goed toeven' is.

Op bestuursniveau nemen we jaarlijks een tevredenheidsenquête onder de medewerkers af. De resultaten worden in het directieoverleg besproken en worden ook met de RvT en de GMR gedeeld.

De bestuurder zoekt de dialoog met de directie op door drie keer per jaar een schoolbezoek te houden.

Tijdens dit schoolbezoek is er ook een dialoog met de medewerkers waarbij de bestuurder de klas heeft bezocht. Tijdens het gesprek met de directeur is de IB-er in veel gevallen aanwezig.

Eenmaal per jaar neemt de bestuurder deel aan de teamvergadering.

Daarnaast is de bestuurder laagdrempelig bereikbaar en bezoekt hij naast deze structurele bezoeken ook regelmatig de school en de teamleden.

Hoofdstuk 6. ICT

Binnen Fluvium wordt gewerkt met een stabiel netwerk en up-to-date ICT-wagenpark.

Op deze wijze wordt het onderwijs optimaal gefaciliteerd passend bij de vaak bijzondere onderwijs-omstandigheden in onze kleine scholen. Combinatiegroepen hebben veel steun aan het gebruik van hun eigen devices.

De financiële onderbouwing wordt genoemd in de jaarrekening in dit jaarverslag.

In 2019 is alle kopieer- en scanapparatuur in de scholen vervangen.

Het beheer is extern georganiseerd (Cloudwise) en via eerdere aanbesteding is bepaald dat de hardware voor de scholen in principe ook bij hen wordt afgenomen. Dit alles zorgt voor een zeer stabiele en betrouwbare situatie.

Iedere school heeft een ICT-coördinator. Deze persoon is de contactpersoon naar de externe beheerder. De coördinatoren tezamen vormen een ICT-netwerk binnen Fluvium. Zij komen een aantal keer per jaar bijeen om van en met elkaar te leren. De voorzitter van het CvB zit dit overleg voor en op afroep is de contactpersoon van Cloudwise bij dit overleg aanwezig.

Tijdens deze bijeenkomsten is onder andere het volgende aan de orde geweest:

- ICT-vaardighedescan is uitgevoerd
- Diverse contactmomenten met Rick Boons voor beantwoording vragen
- Uitwisseling van ervaringen en het delen van kennis
- Ontwikkeling ICT beleidsplannen per school
- Eerste aanzet voor Google Educator level 1 opleiding (start februari 2020)

Hoofdstuk 7. Huisvesting

Algemeen

De scholen zijn de uithangborden van onze organisatie. Sinds 2015 zijn de scholen ten aanzien van de investeringen in gebouwen niet meer volledig afhankelijk van het gemeentebestuur.

Onze doelstelling is en blijft te zorgen voor frisse, duurzame en volledig op de onderwijs eisen aangepaste, flexibele gebouwen. Gezien de grote bevolkingskrimp in de komende jaren zal opnieuw kritisch gekeken moeten worden naar alle voorhanden zijnde gebouwen.

Opwekking van duurzame energie door bijvoorbeeld zonnepanelen wordt in de plannen rondom de gebouwen met de gemeenten uiteraard meegenomen.

Stichting Fluvium onderschrijft de opvattingen van haar belanghebbenden volledig en zal in de komende vier jaren nog sterker inzetten op het verbeteren van de huisvesting en voorzieningen. Gezien de bevolkingskrimp in Rivierland en de gemeentelijke ambitie om openbaar onderwijs aan te bieden in zoveel mogelijk dorpskernen, is veelvuldig overleg met elkaar nodig. Stichting Fluvium wil nadrukkelijk partner zijn in het huisvestingsbeleid van de gemeenten.

Stichting Fluvium wil dus haar schoolgebouwen steeds flexibeler (ver-)bouwen, inzetten en afstemmen op onderwijsconcepten, bevolkingskrimp en de omslag naar een professionele leergemeenschap. Het gebouw dient ondersteunend te worden gemaakt aan onderwijsdoelen, in plaats van het als voldongen feit te aanvaarden.

Groot en klein onderhoud

Zowel in het integraal huisvestingsplan van voorheen de gemeente Geldermalsen als in die van de gemeente Neder-Betuwe worden plannen gemaakt voor het toekomstbestendig maken van bestaande schoolgebouwen. De gemeente West-Betuwe start met een nieuw Integraal Huisvestingsplan in 2020 waarin voor alle scholen een toekomstbestendig plan wordt opgesteld. In Neder-Betuwe wordt op dit moment gezocht naar middelen voor het uitvoeren van de plannen in het IHP.

Vanwege een naderende renovatie of zelfs beoogde nieuwbouw worden de scholen die hiervoor in aanmerking komen conserverend onderhouden. Dit betekent dat er voor deze scholen uitsluitend noodzakelijk onderhoud wordt toegepast om de middelen beschikbaar te hebben voor cofinanciering bij renovatie of nieuwbouw. Hiermee wordt voorkomen dat kapitaalvernietiging plaatsvindt en middelen optimaal voor de toekomst worden ingezet.

Voor de scholen waarvoor geen renovatie is gepland, wordt conform het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) onderhoud gepland en uitgevoerd.

Jaarlijkse inspectie

Vanuit het MJOP worden jaarlijks na inspectie jaarplannen opgesteld voor onderhoudswerkzaamheden en in de begroting opgenomen. Tijdens deze inspectie worden ook de punten uit de risico-inventarisatie en evaluatie jaarlijks meegenomen en worden ook de speeltoestellen gekeurd op veiligheid.

Klein onderhoudsteam

Fluvium openbaar onderwijs kent een klein onderhoudsteam dat bestaat uit vijf conciërges en als tweede echelon een allround klussenbedrijf. De conciërges lopen de scholen regelmatig door aan de hand van conciërge-lijsten en voeren zelf kleine reparaties en onderhoudsklussen uit. Indien het werk teveel of te specialistisch wordt, kan het klussenbedrijf worden ingeschakeld. Voor de elektrische installaties en de waterbouwkundige installaties heeft Fluvium vaste contractpartners.

Lopende projecten:

Nieuwbouw Kindcentrum De Plantage

Dit jaar heeft de gemeente het bureau BBN uit Houten ingehuurd om de stagnerende bouwplannen voor de nieuwe school in De Plantage in een stroomversnelling te krijgen. In overleg met de werk- en de stuurgroep zijn er besparingen aan het gebouw doorgevoerd zonder ingrijpend aan het concept of het ontwerp te komen. Het laten vervallen van de springkuil, een andere dakconstructie, ander metselwerk, en een aanpassing van de staalconstructie moet het mogelijk maken om het gebouw begin 2020 tegen het vastgestelde budget aan te besteden.

Nieuwbouw voor de Jan Harmenshof en de Oranje Nassauschool

In 2018 is er door Fluvium en CPOB een verzoek ingediend om samen onderdak te krijgen in de kern Geldermalsen in een gebouw dat plaats biedt aan opvang van kinderen van 0 - 12 jaar. De gemeente heeft een budget beschikbaar gesteld om de mogelijkheden voor een gezamenlijk onderkomen te onderzoeken. In de loop van 2020 zal er een start worden gemaakt met het concretiseren van de plannen voor nieuwbouw in de kern van Geldermalsen.

Nieuwbouw school Buurmalsen-Tricht

Op 1 augustus 2019 is het gebouw van de Malsenburg overgedragen aan de gemeente West Betuwe. De leerlingen van de Malsenburg volgen vanaf schooljaar 2019-2020 onderwijs in het gebouw van Op 't Hof in Tricht. De school draagt voorlopig de naam "fusieschool Op 't Hof / de Malsenburg". Voor de fusieschool staat nieuwbouw op het programma, maar er wordt momenteel nog gekeken naar de meest geschikte locatie. Fluvium heeft aangegeven het liefst nieuwbouw te willen op de huidige locatie van Op 't Hof en de gemeente onderzoekt de mogelijkheden voor een locatie tussen Tricht en Buurmalsen in. Voor deze laatste locatie dient wel het bestemmingsplan te worden aangepast.

Overige belangrijke ontwikkelingen:

Europese aanbesteding schoonmaak

In 2019 is er een Europese aanbesteding voor de schoonmaak van onze scholen en het stafkantoor uitgevoerd. Het programma van eisen werd in samenwerking met Contractables opgesteld en ons gebied werd verdeeld in drie percelen. De winnaar van de aanbesteding verzorgt de schoonmaak van de scholen in de gemeente West Betuwe en de tweede geplaatste maakt de scholen in de gemeente Neder-Betuwe schoon. Dit werd gedaan om ook de kleinere schoonmaakbedrijven de kans te gunnen om mee te doen in de aanbesteding. VOS schoonmaak uit Zaltbommel won de aanbesteding en Aalbers schoonmaakbedrijf uit Bemmelen werd close tweede. Voor de scholen in Neder-Betuwe betekent het nieuwe contract een verbetering van het oude programma van eisen. De aanvraag werd op beschikbaar budget uitgevraagd.

Schoolterreinen in kaart

In samenwerking met Positif en Terraspect zijn alle terreinen en speeltoestellen van de scholen in kaart gebracht om het groenonderhoud in kaart te brengen, zodat het aanbesteden van deze diensten in 2020 mogelijk wordt. De gemeente West Betuwe heeft onze stichting aangegeven te stoppen met het groenonderhoud per 1 januari 2020. Voor de scholen in Neder-Betuwe zullen de terreinen in 2020 in kaart worden gebracht en daarna zal snel een aanbesteding volgen.

Wijziging onderhoudspartner Neder-Betuwe

Dit jaar werden wij geconfronteerd met het feit dat onze onderhoudspartner in Neder-Betuwe na een zeer kort ziekbed kwam te overlijden. Samen met Positif en de weduwe van onze onderhoudspartner hebben wij alle belangrijke documenten voor wat betreft het onderhoud van onze scholen zeker gesteld en hebben wij de scholen in Neder-Betuwe toegevoegd aan het MJOP van de scholen in West-Betuwe.

Verbouwing OBS de Bellefleur

Ondanks het feit dat OBS de Bellefleur in de kern Dodewaard van gemeente Neder-Betuwe op de nominatie staat voor nieuwbouw in het IHP, heeft Fluvium besloten om de school tegen redelijke kosten aan te passen op het onderwijsconcept van de school. Zo werden er dubbele deuren tussen de lokalen geplaatst, een nieuwe directie- en IB-kamer gerealiseerd en stilte werkplekken. De centrale ruimte werd omgebouwd tot een prachtig leerplein met nieuwe vloerbedekking en een kleine schilderbeurt. Hierdoor kan de school in ieder geval de komende jaren werken in het gewenste onderwijsconcept.

Verbouwing Houtkoperschool

In overleg met de nieuwe directeur en het team van de Houtkoperschool is de bibliotheek intern verhuisd en is de ruimte van de bibliotheek weer betrokken door de school. Daarnaast zijn er aanpassingen gedaan aan het gebouw voor het leerplein en zijn de toiletten voorzien van een gietvloer. De school heeft nog meer wensen met de centrale ruimte en het podium, maar dit was een mooie stap in de goede richting voor de school.

Gebouw van de Malsenburg terug naar de gemeente

In juli 2020 werd de Malsenburg leeggehaald voor het teruggeven van het gebouw aan de gemeente West Betuwe. Veel materiaal van de school wordt gebruikt door andere scholen van de stichting en de ICT-middelen zijn richting de school in Tricht gegaan. Het schoolplein moest leeg worden gehaald en er werd veel vuil afgevoerd. Een kostbare en zware klus die uiteindelijk resulteerde in een goede overdracht aan de gemeente eind juli 2019. Het gebouw werd dezelfde dag betrokken door een anti-kraak organisatie.

Hoofdstuk 8. Financiën en Risicomanagement

Stichting Fluvium voert een financieel beleid waarbij de beschikbare middelen zoveel mogelijk worden ingezet om het onderwijsproces optimaal te ondersteunen. Denk daarbij aan inzet van formatie, leermiddelen en huisvesting. Het beleid is erop gericht om duurzaam financieel gezond te blijven door te sturen op kengetallen als de kapitalisatiefactor, rentabiliteit, solvabiliteit en liquiditeit.

De gekozen richting daarin is efficiënt omgaan met middelen. Dit wordt bereikt door een zo klein mogelijke overhead en door de budgetverantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie te leggen. Om dit alles te faciliteren is een goed systeem van planning en control nodig. De resultaten hiervan geven kengetallen met waarden die passen bij de doelstellingen van het strategisch beleid

Resultaat ontwikkeling 2019

Er was in 2019 een begroting opgesteld met een resultaat van € 54.900,= positief. Het resultaat van 2019 sluit positief op € 108.964,=, maar toch wordt er voor 2019 een bedrag van € 299.989,= aan de algemene reserve onttrokken en werd er een bestemmingsreserve gevormd voor eenmalige uitkeringen die worden uitbetaald in februari 2020 voor een totale waarde van € 408.953,=.

De eenmalige uitkeringen van 33% van het nieuwe loon van januari 2020 in februari worden bekostigd uit 1,8% loonruimte in de derde berekening van de personele bekostiging voor schooljaar 2018/2019 en de tweede berekening van de bekostiging voor schooljaar 2019/2020. Deze bedragen zijn gepubliceerd door het ministerie in september en oktober van 2019.

De eenmalige uitkering van € 875,= naar rato van de dienstomvang wordt bekostigd uit een eenmalige extra bekostiging die Fluvium in december 2019 ontving vanuit het convenant lerarentekort.

Volgens de richtlijnen voor de jaarverslaglegging moeten de inkomsten in 2019 worden verantwoord en de uitgaven in 2020. Dit had moeten betekenen dat Fluvium in 2019 een positief resultaat van € 408.953,= had moeten presenteren, maar het resultaat over 2019 is helaas € 299.989,= lager uitgekomen, hetgeen betekent dat Fluvium feitelijk een tekort heeft over dit boekjaar.

Inkomsten OCW 2019

In totaal werd er in 2019 een bedrag van € 455.105,= meer aan rijksbijdrage ontvangen dan begroot. Dit laat zich in het kort als volgt specificeren;

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Verschil
Personele lumpsum en achterstandsmiddelen	9.267.587	9.128.300	139.287
Bijzondere bekostiging wegens samenvoeging	58.380	50.800	7.580
Bijzondere bekostiging aanvulling PO	216.167	0	216.167
Eerste opvang vreemdelingen	18.806	39.300	-20.494
Personele bekostiging groei	23.504	0	23.504
Prestatiebox personeel	435.294	425.800	9.494
P&A Budget	2.125.185	2.066.300	58.885
Materiële instandhouding	2.013.852	2.004.900	8.952
Materiële instandhouding groei	11.730	0	11.730
	<u>14.170.505</u>	<u>13.715.400</u>	<u>455.105</u>

Er werd naast de eenmalige bekostiging van € 216.167,= in totaal € 198.172,= meer aan personele lumpsum en € 8.952,= meer aan materiële lumpsum ontvangen dan begroot. Daarnaast ontving Fluvium in totaal € 23.504,= aan bijzondere groeibekostiging personeel en € 11.730,= materieel.

Doorbetalingen samenwerkingsverband

Fluvium ontving in 2019 een bedrag van € 101.145,= meer dan begroot aan doorbetalingen van het samenwerkingsverband.

Toelichting op het resultaat

Voor een verdere toelichting op het resultaat over 2019 verwijzen wij u graag naar de jaarrekening 2019. In deze paragraaf lichten wij de onder- en overschrijdingen kort toe.

Personeelskosten

De lonen en salarissen presenteren zich in de jaarrekening voor ongeveer € 200.000,= te laag vanwege het uitblijven van de CAO afspraken in 2019. Deze kosten worden in 2020 middels een eenmalige uitkering van 33% van het nieuwe CAO loon per 1 januari 2020 alsnog uitgekeerd. Voor deze verplichting vormen wij in 2019 een bestemmingsreserve. Dit geldt ook voor de eenmalige aanvullende bekostiging die Fluvium in 2020 deels moet terugbetalen en deels moet uitkeren in de vorm van een eenmalige uitkering van € 875,= naar rato van het dienstverband in februari 2020.

De personeelskosten kennen een flinke onderschijding voor de uitgaven aan scholing van € 120.249,=.

Een flinke overschijding is er op het gebied van inzet extern personeel. Voor OBS Est en de Meester Aafjesschool werden de diensten van Bien onderwijs ingehuurd. Voor de BaO+ klas werd een leerkracht voor een werktijdfactor van 0,6000 gedetacheerd vanuit Entrea Lindenhout en werd een interim bij Marant ingehuurd voor Het Palet in Kesteren, Het Palet in Opheusden en Op 't Hof in Tricht.

De détachant voor de BaO+ klas wordt betaald uit de begroting voor de BaO+ klas. De interim voor OBS Est en de Meester Aafjes was veel duurder dan de vacatureruimte die vrijkwam na het vertrek van de directeur die werd vervangen. Marant werd ingezet voor vervanging bij zwangerschapsverlof en ondersteuning van de directie bij fusieschool Op 't Hof / de Malsenburg. In totaal werd er € 154.994,= meer uitgegeven aan extern personeel dan begroot.

In de begroting van 2019 werd rekening gehouden met de inzet van de bedrijfsarts voor € 12.000,= per jaar, maar in de loop van 2019 werd overgestapt naar Arbodienst Camacé hetgeen € 36.200,= per jaar aan niet begrote kosten opleverde.

Huisvestingskosten

Vooral de kosten voor herstel onderhoud vielen in 2019 veel hoger uit dan begroot. Dit vond zijn oorzaak in achterstalligheid op de scholen in Neder-Betuwe en de niet begrote kosten voor het opleveren van het gebouw van de Malsenburg aan de gemeente West Betuwe. Overschijding € 36.233,=

In 2019 werd er een nieuwe Europese aanbesteding gedaan voor schoonmaak. Hierin werden de zeer sobere schoonmaakplannen voor de scholen in Neder-Betuwe ook op budgetniveau aanbesteed en gegund. Dit leidde wel tot een overschijding van het budget voor 2019 van € 43.713,=

Naast het vervangen van het zand in de zandbakken van de scholen moest er met name in Neder-Betuwe flink geld worden uitgegeven aan het groenonderhoud van de scholen. Overschijding € 17.169,=.

Administratie en beheerslasten

Het budget voor deskundigenadvies van € 100.000,= bleek in een jaar waarin de strategische koers moest worden bepaald niet toereikend. Vooral de kosten van de onderzoeken van bureau DUO waren niet begroot en zette deze post onder druk. Overbesteding € 48.846,=. De uitgaven aan deskundigenadvies zijn nooit vooraf bepaald.

Het klein onderhoud beheer is qua budget bedoeld voor de inspecties en de planning van het onderhoud op de scholen op basis van de meerjarige onderhoudsplanning. Dit jaar werd onze partner Positif ook ingezet voor het begeleiden van de oplevering van het gebouw van de Malsenburg, de verbouwing van de Bellefleur in Dodewaard en de verbouwing van de Houtkoperschool in Ochten. Dit leverde voor een bedrag van € 46.876,= aan extra uren inzet op.

Inventaris, apparatuur en leermiddelen

Vooral de licentiekosten leidde hier tot budgetoverschrijding. € 44.089,=.

Overige lasten

De uitgaven op schoolniveau die overschrijden, hebben een relatie met niet begrote inkomsten op schoolniveau. Deze inkomsten en uitgaven hebben betrekking op ouderbijdragen TSO inkomsten en uitgaven en uitgaven voor uitstapjes en kampen waarvoor ouders een bijdrage betalen.

In 2019 hebben de RvT en het CvB besloten om de vergoedingen voor de toezichthouders te verhogen. Dit leidt uiteindelijk tot een budgetoverschrijding van € 13.349,=.

Kasstromen en financieringsbehoefte

Als gevolg van het geplande beleid om de komende vier jaar een bedrag van € 200.000,= negatief te begroten en het verwachte negatieve resultaat voor boekjaar 2020 als gevolg van de eenmalige uitkeringen in februari 2020, zal de liquiditeit van Fluvium naar schatting teruglopen met € 500.000,= in de komende jaren. De liquiditeitspositie blijft met een current ratio van rond de 2,5 nog steeds hoog.

Zolang de investeringen van Fluvium lager blijven dan het niveau van de afschrijvingen vragen de investeringen geen extra liquiditeit. Indien Fluvium in de komende jaren moet mee investeren in nieuwbouw of renovatieprojecten kan de liquide positie van Fluvium wel lager worden. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2021 – 2024 is er mogelijk meer bekend rondom de planning van renovatie en nieuwbouw de komende jaren en de bijdrage die Fluvium hier financieel moet leveren

Financiën op de balansdatum:

Kengetallen:

Kapitalisatiefactor
Solvabiliteit 1 (eigen vermogen/totaal vermogen)
Solvabiliteit 2 (eigen vermogen+voorzieningen /totaal vermogen)
Liquiditeit (current ratio)
Weerstandvermogen PO
Weerstandvermogen VO
Rentabiliteit
Huisvestingsratio

signalering	2019	2020	2021	2022
...	0,41	0,38	0,37	0,36
0,3 - 0,7	0,76	0,74	0,73	0,72
0,3 - 0,7	0,78	0,76	0,76	0,75
1,00	2,85	2,59	2,43	2,51
0,05 - 0,20	0,17	0,14	0,13	0,14
0,10 - 0,40	0,38	0,34	0,33	0,32
0,00	0,01	-0,04	-0,01	-0,01
0 - 0,10	0,07	0,06	0,07	0,06

Kengetallen

Ter beoordeling van de vermogens- en liquiditeitspositie van een instelling wordt doorgaans gebruik gemaakt van kengetallen. In het bestuursverslag zijn kengetallen opgenomen met betrekking tot de financiën op balansdatum. Zie daarvoor verder het financieel jaarverslag.

Kapitalisatiefactor

Een kengetal om te signaleren of misschien een deel van het kapitaal niet of inefficiënt benut wordt voor de vervulling van de onderwijstaken. Balanstotaal minus de boekwaarde van gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten uit gewone bedrijfsvoering inclusief de financiële baten.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen, verschaft inzicht in de financiering opbouw en geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op langere termijn kan worden voldaan. De solvabiliteit wordt bepaald met het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Als vuistregel geldt dat de solvabiliteit minimaal tussen de 0,20 en 0,70 moet zijn om een goede verhouding tussen eigen en vreemd vermogen te hebben en om aan de lange termijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Liquiditeit

De liquiditeit (current-ratio) geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. Liquiditeit is de verhouding tussen de vlottende activa (som van de liquide middelen en de vorderingen) en de kortlopende schulden. Bij een ratio van 1 of hoger is de liquiditeit voldoende.

Rentabiliteit

De rentabiliteit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel een negatief bedrijfsresultaat. Voor de onderwijssector is een rentabiliteit tot 0% verdedigbaar omdat het onderwijs geen winstoogmerk heeft. Rentabiliteit is het resultaat uit gewone bedrijfsvoering gedeeld door totale baten uit gewone bedrijfsvoering.

Weerstandsvermogen

Dit kengetal geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door het eigen vermogen, als percentage van de totale baten.

Gang van zaken gedurende het verslagjaar

Fluvium openbaar onderwijs is lid van de coöperatieve vereniging Cabo die de financiële- en salarisadministratie uitvoert voor de stichting. Met Cabo zijn afspraken gemaakt rondom het tijdig opleveren van de meerjarenbegroting, tussentijdse financiële overzichten en de jaarrekening.

Planning & Controlcyclus

Conform onze planning en control cyclus werd voor eind april 2018 de jaarrekening en het bestuursverslag van de stichting opgesteld. Daarop volgde een pre-audit van de accountant in diezelfde maand.

Begin mei vond de definitieve accountantscontrole plaats. De controlebevindingen werden opgesteld in een managementrapportage voor het bestuur, opdat voor 1 juli de jaarrekening aangeboden kan worden aan het Ministerie van OCW en de overige stakeholders.

De controller van de stichting heeft voortdurend zicht gehouden op het verloop van de besteding van de budgetten en communiceert hierover met de budgetverantwoordelijke personen en de voorzitter van het college van bestuur.

Eén keer per kwartaal heeft de stichting een financiële managementrapportage opgesteld als verantwoording naar het bestuur en Raad van Toezicht voor de financiële gang van zaken.

- rapportage voor het 1e kwartaal: financiële afsluiting 15 april, rapportage eind april;
- rapportage voor het 2e kwartaal: financiële afsluiting 15 juli, rapportage eind juli;
- rapportage voor het 3e kwartaal: financiële afsluiting 15 oktober, rapportage eind oktober.

Invoering financieel informatiesysteem van Datapas

Voor het opstellen van de begroting 2020-2023 is Capisci van Datapas gebruikt. Dit systeem maakt het mogelijk om de meerjarenbegroting tot op detail op te bouwen en te ondervragen. Daarnaast is het mogelijk om in Capisci de maandrapportages naast de begroting te zien. Maandelijks wordt de administratie afgesloten en wordt de periode gerapporteerd in de Cockpit van Datapas. Dit dient als sturingsinformatie voor het CvB en de schooldirecties.

Treasurybeleid

Voor het beheren van overtollige liquiditeiten voert de stichting een treasurybeleid binnen de kaders van de regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2016. Deze regeling geeft de voorschriften voor het beleggen en belenen van publieke middelen. Fluvium openbaar onderwijs streeft naar een zo hoog mogelijk rendement op uitstaande middelen. Voor direct beschikbare liquiditeiten heeft Fluvium een spaarrekening bij de ING bank en de Rabobank die momenteel vrijwel geen rente uitkeren. Mogelijk moet Fluvium in de toekomst zelfs gaan betalen voor het onderbrengen van tegoeden bij de bank.

Samenwerkingsverbanden

Fluvium openbaar onderwijs participeert in en is lid van samenwerkingsverband BePO.

Allocatie van middelen binnen Fluvium Openbaar Onderwijs

In principe komen alle middelen die op het BRIN-nummer van de school worden beschikt door OCW bij de school terecht. Voor een aantal zaken wordt collectief beleid gevoerd en het risico collectief gedragen.

Hieronder benoemen wij het collectieve beleid puntsgewijs.

Collectief personeelsbeleid

De scholen dragen vanuit het personeel- en arbeidsmarkt budget 40% af voor collectief personeelsbeleid. Deze middelen worden ingezet voor personele collectieve kosten:

- College van Bestuur
- Vergoedingen RvT
- Kosten van de staf
- Vervanging eigenrisicodragerschap
- Vervangingspool
- ARBO dienst
- ARBO Trajecten
- WGA verzekering eigenrisicodragerschap
- Overige collectieve personele lasten

Collectieve scholing

In 2019 is een budget van € 65.000,= collectief gealloceerd vanuit de prestatiebox voor tweedaagse bijeenkomsten met directie en intern begeleiders, de gezamenlijke studiedag in oktober en kennissessies voor het personeel.

Onderhoudspersoneel

De stichting heeft in totaal vijf conciërges die collectief worden ingezet op de scholen. De scholen dragen naar rato bij aan de kosten van het conciërgeteam.

Collectief Materieel Beleid

Fluvium heeft ervoor gekozen om de middelen voor groot- en klein onderhoud, ICT, schoonmaak en algemeen beheer en bestuur collectief te beheren en in te zetten voor de scholen. Hiermee worden de budgetten collectief beheerd en de risico's gezamenlijk gedragen.

Voor de ICT-middelen van de school betekent dit concreet dat de scholen wel eigen ICT-budget krijgen toegewezen en de scholen autonoom kunnen bepalen op welke wijze ICT het onderwijs op de school faciliteert. Het grote voordeel van het collectief beheren van ICT-middelen is de uitwisselbaarheid tussen scholen van deze middelen indien scholen krimpen of groeien.

Onderwijsachterstandsmiddelen

De onderwijsachterstandsmiddelen worden op basis van achterstandsscores beschikt op het BRIN-nummer van de school en ook voor nevenvestigingen worden de onderwijsachterstandsscores in de beschikking vermeld.

De scholen die achterstandsmiddelen toegewezen krijgen door het rijk kunnen deze budgetten gebruiken voor het voorkomen van onderwijsachterstanden voor die specifieke vestiging. Fluvium Openbaar

Onderwijs gaat ervan uit dat deze scholen de middelen op basis van de CBS gegevens nodig hebben voor het voorkomen van onderwijsachterstanden.

In de allocatie bij Fluvium Openbaar Onderwijs worden de middelen conform de beschikking toegewezen aan de betreffende school. Hier is geen specifiek besluit voor genomen.

In de meeste gevallen worden deze middelen ingezet voor extra personele bezetting in de vorm van extra leerkrachten RT, de inzet van leraar ondersteuners of onderwijsassistenten.

Werkdrukvermindering

Ruim voor de aanvang van het nieuwe schooljaar treedt de directie van de scholen in overleg met de P-MR over de inzet van de werkdrukmiddelen. Hierbij worden keuzes gedaan de middelen in te zetten voor extra formatie, aanschaf van materiaal, extra professionalisering of overige uitgaven.

Het blijkt dat er met name behoefte is aan extra ondersteuning in de klas, administratief of voor de inzet van een vakdocent gym. Hiermee wordt meer ruimte gecreëerd in het taakbeleid van het onderwijzend personeel en de directies. Slechts in enkele gevallen wordt er extra ICT-materiaal aangeschaft en leermiddelen.

De meeste scholen kunnen het professionaliseringsplan prima financieren met de middelen uit de prestatiebox en de individuele middelen. De werkdrukmiddelen worden daarom vrijwel niet aangewend voor professionalisering.

De tabel geeft de inzet voor schooljaar 2019-2020 weer. Deze verdeling is representatief voor het kalenderjaar.

Bestedings categorie	Bedrag 2019-2020	Toelichting
Personeel	449.013	Vooral OOP administratief, onderwijsondersteuning en gym
Materieel	25.581	Vooral goed ICT materiaal voor docenten en ondersteuners of extra chromebooks
Professionalisering	0	Niet ingezet
Overig	2.200	Ontwikkeling
	<u>476.794</u>	

De Fluvium scholen zorgen ervoor dat het personeel de uren voor duurzame inzetbaarheid benutten gedurende het schooljaar en organiseren de school zodanig, dat de werkdruk binnen de school binnen hanteerbare grenzen blijft.

Teamleden die een bovenmatige werkdruk ervaren, dienen dit tijdig te melden aan de schooldirectie, zodat de school tijdig interventies in kan zetten om escalatie te voorkomen.

Hoofdstuk 9. Toekomstparagraaf

Het voorschrift van het ministerie van OCW geeft aan dat er in het jaarverslag een continuïteitsparagraaf dient te worden opgenomen. Hierin moet op verschillende bedrijfsterreinen het perspectief voor de komende drie jaar in beeld worden gebracht.

In het onderliggende verslag gaat het dus over de periode 2019 (verslagjaar), 2020, 2021 en 2022.

Belangrijkste onderwerpen in deze paragraaf zijn leerlingen, personeel en financiën. Hierna wordt in de tabel weergegeven het aantal leerlingen en totale bezetting in fte van de medewerkers.

Personele bezetting in FTE	2019		2020		2022
	incl. vervanging	excl. vervanging	incl. vervanging	incl. vervanging	incl. vervanging
Management/directie	13,84	13,71	13,49	13,08	13,08
Onderwijzend personeel	124,89	117,43	122,10	121,48	120,57
Wetenschappelijk personeel					
Overige medewerkers	32,68	30,73	31,61	29,69	28,31
	171,41	161,88	167,20	164,24	161,96
Totaal aantal begrote fte's		156,21			
Leerlingen/studenten/deelnemersaantallen		1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021
		2177	2129	2113	2115

Fluvium openbaar onderwijs verwacht in 2020 en 2021 nog iets te krimpen en daarna gaat het leerlingenaantal stabiliseren of zelfs licht groeien. Dit is vooral afhankelijk van de ontwikkeling van de nieuwe school in de nieuwbouwwijk De Plantage. Het ligt in de bedoeling dat deze school met ingang van het schooljaar 2021-2022 kan worden betrokken.

Richting schooljaar 2020-2021 zal Fluvium qua personele bezetting nog een stap terug moeten, maar voor de jaren daarna is er ook sprake van stabiliteit in de personele bezetting. De stappen richting schooljaar 2020-2021 kunnen worden gemaakt door natuurlijk verloop en het beëindigen van tijdelijke uitbreidingen of tijdelijke contracten van medewerkers. Wij proberen zoveel mogelijk mensen in dienst te houden. Leerkrachten die tijdelijk geen plaats hebben in de formatie kunnen worden toegevoegd aan de vervangingspool van Fluvium openbaar onderwijs.

Meerjaren exploitatiebegroting 2019 – 2022

Staat/Raming baten en lasten	2019	2020	2021	2022
BATEN				
Rijksbijdrage	14.658.254	14.644.900	14.501.000	14.529.900
Overige overheidsbijdragen en subsidies	9.724	8.300	8.300	8.300
Overige baten	208.353	104.900	90.800	90.800
College-, cursus- en examengelden	0	0	0	0
Baten werk in opdracht van derden	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	14.876.331	14.758.100	14.600.100	14.629.000
LASTEN				
Personeelslasten	12.046.101	12.341.100	12.195.000	12.206.300
Afschrijvingen	552.001	543.100	532.000	550.700
Huisvestingslasten	871.737	825.900	823.700	823.700
Overige lasten	1.297.854	1.251.900	1.252.500	1.252.500
TOTAAL LASTEN	14.767.693	14.962.000	14.803.200	14.833.200
Saldo Baten en Lasten	108.638	-204.000	-203.200	-204.200
Saldo financiële bedrijfsvoering	326	0	0	0
Saldo buitengewone baten en lasten	0	-408.953	0	0
TOTAAL RESULTAAT	108.964	-612.953	-203.200	-204.200

Fluvium openbaar onderwijs heeft in de begroting ruimte gemaakt voor uitvoering van het strategisch beleidsplan ten laste van de algemene reserve. Gedurende vier kalenderjaren wordt er met een tekort van € 200.000,= begroot en deze middelen worden ingezet voor de daarvoor bestemde doelen uit het Fluvium Kompas. Hieronder vallen onder meer de Fluvium Academie, Het IB-netwerk, de leerlingenraad, Het actieplan lerarentekort, en de doorontwikkeling van de schoolplannen.

Het tekort voor 2020 wordt begroot op ruim € 600.000,= vanwege de eenmalige uitkeringen uit de nieuwe CAO PO, waarvan de inkomsten in 2019 worden verantwoord en de uitgaven in 2020. In 2019 is hiervoor een bestemmingsreserve in het eigen vermogen gevormd van € 408.953,=.

Het resultaat van 2019 was niet toereikend voor het vormen van deze bestemmingsreserve vanwege een nu niet zichtbaar tekort in de exploitatie van € 299.989,=. De uitleg over het ontstaan van dit tekort las u in het vorige hoofdstuk.

Meerjaren balans 2019-2022

Balans	2019	2020	2021	2022
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	0	0	0	0
Materiële vaste activa	3.148.301	2.936.520	2.967.096	2.639.076
Financiële vaste activa	0	0	0	0
Totaal vaste activa	3.148.301	2.936.520	2.967.096	2.639.076
Vlottende activa				
Vorraden	0	0	0	0
Vorderingen	855.553	855.600	855.600	855.600
Effecten	0	0	0	0
Liquide middelen	3.425.728	3.024.561	2.790.785	2.914.605
Totaal Vlottende activa	4.281.281	3.880.161	3.646.385	3.770.205
TOTAAL ACTIVA	7.429.582	6.816.681	6.613.481	6.409.281
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene Reserve	5.231.081	5.027.081	4.823.881	4.619.681
Bestemmingsreserve publiek	408.953	0	0	0
Bestemmingsreserve privaat	0	0	0	0
Bestemmingsfonds publiek	0	0	0	0
Bestemmingsfonds privaat	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	5.640.034	5.027.081	4.823.881	4.619.681
Voorzieningen	178.822	178.800	178.800	178.800
Langlopende schulden	109.958	110.000	110.000	110.000
Kortlopende schulden	1.500.768	1.500.800	1.500.800	1.500.800
TOTAAL PASSIVA	7.429.582	6.816.681	6.613.481	6.409.281

De investeringen die de komende jaren gepland zijn, hebben slechts beperkt invloed op de liquiditeit van de stichting doordat deze vrijwel allemaal gefinancierd kunnen worden uit de vrijgekomen afschrijvingsmiddelen.

Voor het groot onderhoud geldt dat beide gemeenten bezig zijn met de uitwerking van een integraal huisvestingsplan (IHP) waarbij alle scholen aan de beurt komen voor levensduur verlengende renovatie of zelfs nieuwbouw. In afwachting van de plannen van de gemeenten wordt er op een aantal scholen conserverend onderhoud uitgevoerd waardoor middelen beschikbaar blijven voor co-financiering van renovatieprojecten. Indien Fluvium flink moet bijdragen aan de renovatieprojecten kan dit gevolgen hebben voor de investeringen in groot onderhoud en de afschrijving daarop. Co-financiering is niet opgenomen in de huidige meerjarenbegroting.

In de meerjarenbegroting zitten de vervangingen van de vierjarige ICT middelen wel opgenomen vanaf 2023. De huidige ICT middelen van de scholen zijn in de periode 2017 tot 2019 aangeschaft. De investeringen zullen niet tot hogere afschrijvingen leiden. Het effect op de liquiditeit is ook zeer gering.

Ondanks het niet begrote tekort voor het kalenderjaar 2019 loopt de stichting niet veel averij op in de strategische kengetallen. Hiervoor moet vooral gekeken worden na de verwerking van het resultaat 2020 in de vermogenspositie. Fluvium is de laatste jaren ieder jaar tussen de 2 à 3 % teruggelopen in leerlingen-aantallen en dus in omvang. Het eigen vermogen krimpt nu met de organisatie mee, waardoor de kengetallen toch in balans blijven.

In het Fluvium kompas is duidelijk opgenomen dat Fluvium de komende jaren de vermogenspositie zodanig wil hebben dat de kapitalisatiefactor rond de 0,35 uitkomt aan het einde van 2023. Vooralsnog ligt de stichting op koers om dat strategisch doel te behalen.

Het beeld van onze meerjaren balans is stabiel en laat een gezonde onderwijsstichting zien die qua kengetallen niet veel afwijkt van het landelijk gemiddelde voor BO5 besturen.

Op basis van de vorenstaande balansresultaten zijn onderstaande kengetallen berekend

Kengetallen:

Kapitalisatiefactor
Solvabiliteit 1 (eigen vermogen/totaal vermogen)
Solvabiliteit 2 (eigen vermogen+voorzieningen /totaal vermogen)
Liquiditeit (current ratio)
Weerstandvermogen PO
Weerstandvermogen VO
Rentabiliteit
Huisvestingsratio

signalering	2019	2020	2021	2022
...	0,41	0,38	0,37	0,36
0,3 - 0,7	0,76	0,74	0,73	0,72
0,3 - 0,7	0,78	0,76	0,76	0,75
1,00	2,85	2,59	2,43	2,51
0,05 - 0,20	0,17	0,14	0,13	0,14
0,10 - 0,40	0,38	0,34	0,33	0,32
0,00	0,01	-0,04	-0,01	-0,01
0 - 0,10	0,07	0,06	0,07	0,06

Alle ratio's ontwikkelen zich de komende jaren rond het landelijk gemiddelde BO5. Daarbij zit de solvabiliteit aan de bovenkant van de signalering schaal en de liquiditeit is blijvend hoog.

De Kompas koers richting een kapitalisatiefactor van 0,35 is ultimo 2023 zeker haalbaar en vooralsnog ligt de organisatie hier ook op koers.

Risicobeheersing en controlesysteem

Het risicobeheersingssysteem

Om de toekomstige risico's voor onze stichting in beeld te brengen hebben wij in onze bijgestelde risicoanalyse van april 2018 een opstelling gemaakt van de grootste risico's voor onze stichting en er een maatregel bij benoemd.

Fluvium heeft die risico inventarisatie uitgevoerd met het doel de risico's die op de organisatie afkomen in kaart te brengen en hieraan een actie te verbinden. In de onderstaande tabel hebben wij de risico's benoemd en in geld uitgedrukt.

Daarnaast is het erg belangrijk om te weten hoe groot de kans is dat het risico zich voordoet en wat de impact is voor onze organisatie.

Dit is uitgedrukt in een vijfpuntschaal:

Kans of effect:

- 1 Zeer klein
- 2 Klein
- 3 Gemiddeld

- 4 Groot
- 5 Zeer groot

Het risico wordt berekend uit de formule effecten x kans.

Bij ieder risico heeft Fluvium een maatregel benoemd om de genoemde risico's de baas te blijven.

Accepteren:

Fluvium kan weinig invloed uitoefenen en accepteert het risico.

Beheersen:

Fluvium stelt een beheerplan op voor de genoemde risico's zodat zij voorbereid is op het moment dat risico's werkelijkheid worden. Om risico's te kunnen beheersen moet er voldoende buffer zijn in het eigen vermogen om klappen op te kunnen vangen.

Dit betekent een deel van het eigen vermogen dat door negatieve resultaten kan worden ingeteerd zonder dat de strategische kengetallen een alarmerende stand aan gaan nemen. De buffer die Fluvium op basis van de onderstaande risico's moet aanhouden ligt veel hoger dan de 5% van het eigen vermogen die de commissie Don noemde in haar rapport van 2009.

Risico analyse

		Effecten	Kansen	Risico	Maatregelen (beheersen/ accepteren/ verzekeren/	Opmerkingen	Financiële dekking	Toelichting op de risicofactoren
A Risico leerlingen								
a1	Instroom leerlingen	4	1	4	accepteren	het is goed in kaart gebracht	€ 0,00	Risico's in de instroom van Iln over een periode van minimaal 4 jaren
a2	Tussentijdse uitstroom	2	1	2	accepteren	niet beïnvloedbaar	€ 0,00	Risico's in de uitstroom van Iln over een periode van minimaal 4 jaren
a3	Concurrentie positie	3	1	3	beheersen	openbaar onderwijs = geïsoleerd. Bogerd/ Jan Harmenshof	€ 0,00	Sluit het onderwijsconcept en/of het profiel aan op de behoefte van Iln en ouders?
a4	PR en marketingstrategie	1	1	1	beheersen	huidige strategie blijven volgen/ openbaar onderwijs is redelijk geïsoleerd	€ 0,00	Hoe wordt de onderwijsinstelling gewaardeerd ten opzichte van andere scholen in de omgeving?
a5	Tevredenheid leerlingen	3	1	3	beheersen	2019 hoge scores	€ 0,00	Wordt een succesvolle PR en marketing strategie uitgevoerd?
a6	Tevredenheid ouders	4	2	8	beheersen	2019 Op schoolniveau verbetering mogelijk	€ 10.000,00	Tevredenheid Iln blijkend uit tevredenheidsonderzoeken
Gemiddelde risico leerlingen		3,5						
B Risicofactoren								
b1	Kwaliteit onderwijskundig beleid	4	2	8	beheersen	Over het algemeen tevreden - inzet voor evt interventies	€ 20.000,00	De kwaliteit van het onderwijskundig beleid.
b2	Onderwijskundige vernieuwingen	3	1	3	beheersen	Over het algemeen tevreden - inzet voor evt interventies	€ 0,00	Het innoverend vermogen van de schoolorganisatie.
b3	Kwaliteit onderwijs	4	2	8	beheersen	Over het algemeen tevreden	€ 20.000,00	De kwaliteit van het onderwijs, op basis van schoolbezoek, tevredenheidsonderzoeken
b4	Kwaliteitskaart inspectie	3	1	3	beheersen	Alle scholen zijn in het basistoezicht	€ 0,00	De resultaten volgens de kwaliteitskaart van de Inspectie
b5	Eindtoets bo	3	1	3	beheersen	Op 1 school na alle scholen binnen de norm	€ 0,00	De resultaten zoals blijkend uit eindtoets
b6	Onderwijstijd	1	1	1	beheersen		€ 0,00	Risico's in het realiseren van de verplichte onderwijstijd
b7	Zorgbreedte	3	4	12	beheersen	Toenemende zorg ivm huidige situatie SWV (2019)	€ 40.000,00	Risico's ten gevolge van Passend Onderwijs
Gemiddelde risico		5,4						
C Risicofactoren personeel								
c1	Werving van personeel	4	4	16	beheersen	Zeer lastige situatie mogelijk inkoop extern	€ 100.000,00	Kan de school in de komende jaren genoeg bekwaame en bevoegde medewerkers vinden?
c2	Ziekteverzuim	3	2	6	beheersen	2018 4,5% huidig verzuim 2,3% (januari 2019)	€ 100.000,00	Risico op extra kosten bij hoog ziekteverzuim.
c3	Uitkering bij overlijden	1	1	1	accepteren	Risico is altijd aanwezig	€ 15.000,00	Werkgever betaalt uitkering bij overlijden.
c4	Wachtgeldrisico	3	2	6	beheersen	Procedures zijn gedekt, echter risico is niet altijd te voorzien	€ 100.000,00	Is er sprake van (verplichte) herbenoeming van wachtgelders en van (kans op) wachtgelders voor rekening van bevoegd gezag?
c5	Deskundigheid / scholing	1	2	2	beheersen	Incidenteel bij problematiek op school	€ 15.000,00	Is het personeel voldoende toegerust voor de gestelde taken en wordt er een scholingsplan gehanteerd?
c6	Tevredenheid medewerkers	1	1	1	beheersen	2019 hoge scores	€ 0,00	Tevredenheid medewerkers en risico's van ongewenst personeelsverloop
c7	Werkdruk	3	4	12	beheersen	zullen we in Fluvium Kompas '20 - '24 opnemen	€ 0,00	Is de werkdruk een risico voor de gezondheid van de medewerkers en de continuïteit van het onderwijs?
c8	Arbeidsconflict	4	2	8	beheersen	risico is altijd aanwezig	€ 300.000,00	Risico op arbeidsconflicten en de kosten voor jur. ondersteuning, outplacement en afkoopregelingen
c9	Bapo en verlofrechten	1	1	1	beheersen	is in de formatie opgenomen	€ 0,00	"Oude" rechten in voorziening Bapo die overgeheveld zijn naar de reserve
c10	Functiondifferentiatie	4	4	16	beheersen	Beleid dient te worden gemaakt passend binnen de bekostiging	€ 0,00	Zijn er m.b.t. functiondifferentiatie risico's? Bijv. bij te weinig: pers.verloop; bij veel: scholingskosten e.d.
c11	Jubilea en vertrek	2	1	2	beheersen	Is voorzien op basis van kansberekening	€ 0,00	Voor jubilea is er een adequate voorziening. Risico afgekeurd vergoedingsverzoek participatiefonds.
Gemiddelde risico personeel		6,9						

Risico analyse

	Effecten	Kansen	Risico	Maatregelen (beheersen/ accepteren/ verzekeren/)	Opmerkingen	Financiële dekking	Toelichting op de risicofactoren
--	----------	--------	--------	--	-------------	--------------------	----------------------------------

D Risicofactoren organisatie

d1	Kwaliteit van de leiding	3	1	3	beheersen	Huidige stand is positief	€ 100.000,00	Zijn directie en schoolleiding voldoende toegerust en competent, wordt de kwaliteit bewaakt en worden onvoorziene risico's afgedekt?
d2	Kwaliteit beleidsplannen	1	3	3	beheersen	Dit verdient aandacht	€ 20.000,00	Is het beleid op het gebied van onderwijs, beheer, financiën, P&O van voldoende kwaliteit?
d3	Vertrek leden schoolleiding	4	2	8	beheersen	Werving/ selectie (ondergebracht bij d1 en elders)	€ 0,00	Directie kan plotseling vrijwillig vertrekken door andere functie elders, dan wel gedwongen vertrek na conflict.
d4	Stabiliteit	3	2	6	beheersen	Naar tevredenheid	€ 0,00	Is in de lijn bestuur, directie, staf een evenwichtige structuur (o.a. com. en besluitvorming)?
d4	Relatie (G)MR	3	2	6	beheersen	In opbouw maar naar tevredenheid	€ 0,00	Hoe is de relatie van de directie/schoolleiding met de MR?
d5	Kwaliteit van de processen	2	3	6	beheersen	Doorlopend proces passend bij jaarcyclus	€ 0,00	In hoeverre zijn procedures formeel vastgelegd en vindt controle op de naleving plaats?
d6	Kwaliteitszorg	2	3	6	beheersen	Doorlopend proces passend bij jaarcyclus	€ 0,00	Is de kwaliteitszorg structureel in de organisatie ingebed?
d7	Kwaliteit toezicht	2	1	2	beheersen	Naar tevredenheid	€ 0,00	Is de toezichthouder voldoende toegerust en competent, wordt de kwaliteit bewaakt en worden onvoorziene risico's afgedekt?
d8	Veiligheid en gezondheid	2	3	6	beheersen	RI&E in 2020 uit te voeren (en in begroting opnemen)	€ 10.000,00	Zijn de risico's m.b.t. de veiligheid van werkers, medewerkers en bezoekers in kaart gebracht en tot een minimum beperkt?
d9	Verzekeringen	3	1	3	beheersen	Verzekering zijn op orde	€ 0,00	Is de organisatie voor grote onvoorziene calamiteiten voldoende verzekerd?

Gemiddelde risico organisatie 4,9

E Risicofactoren huisv., invent.

E.1	Achterstallig / uitgesteld onderhoud	2	3	6	Beheersen	Extern onderhoud op basis NEN 2767	€ 450.000,00	Is er aanzienlijk achterstallig onderhoud dat door de voorziening groot onderhoud niet gedekt wordt?
E.2	Onderhoudsintensiteit gebouw(en)	3	3	9	Beheersen	Gebouwen met name niet duurzaam	€ 0,00	Wat is de mate van onderhoudsvriendelijkheid van het gebouw/ gebouwen?
E.3	Gemiddelde ouderdom	4	2	8	Beheersen	Kans op hoge onderhoudskosten / zie E1	€ 0,00	In hoeverre is de ouderdom van het gebouw/gebouwen een risico voor het bevoegd gezag?
E.4	Toekomstige investeringen	3	3	9	Accepteren	Cofinanciering bij renovatie/ Zie E1	€ 0,00	Noodzakelijke investeringen die voor rekening komen van het bevoegd gezag? Risico aanpassingen in 1e periode na nieuwbouw.
E.5	Gemiddelde ouderdom inventaris	3	1	3	Beheersen	Te lange afschrijvingstermijn van meubilair kan leiden tot extra investering	€ 50.000,00	De staat van de aanwezige inrichting en inventaris, meubilair.
E.7	ICT: voorzieningen	4	1	4	Beheersen	80% nieuwe apparatuur - geen risico op dit moment	€ 0,00	De staat van de aanwezige ICT voorzieningen
E.9	ICT: stabiliteit (incl. cybersecurity)	4	1	4	Beheersen	Goed SLA met beheerder (cloudwise)	€ 0,00	De stabiliteit van de ICT omgeving, hardware en software en als nieuw element de kans op instabiliteit door cyberaanvallen
E.10	ICT: veiligheid (incl. cybersecurity)	4	2	8	Accepteren	Geen verzekering afgesloten/ risico uit eigen dekking	€ 75.000,00	De risico's van veiligheidslekken in het ICT-systeem, met lekken van informatie als gevolg
E.11	ICT: kwaliteit beheer	4	1	4	Accepteren	Cloudwise contract	€ 0,00	De kwaliteit van het systeem- en applicatiebeheer, gelet op de continuïteit van de ICT omgeving

Gemiddelde risico huisvesting 3,4 1,9 6,1

F Risicofactoren Financiën

f1	Kwaliteit beleid	4	1	4	Beheersen	Is in orde	€ 0,00	Wordt er gewerkt met meerjarenbeleidsplannen en een planning en controlcyclus ?
f2	Kwaliteit medewerkers	4	1	4	Accepteren	Samenwerking AK	€ 0,00	Hebben de medewerkers voldoende competenties voor hun functie ?
f3	Kwaliteit administratiekantoor	4	1	4	Beheersen	Goede SLA	€ 0,00	Is de ondersteuning door het administratiekantoor adequaat ?
f4	Kwaliteit van de administratieve organisatie	3	2	6	Beheersen	Heeft verbeterpunten	€ 0,00	Is er een goede administratieve organisatie en interne controle, die fouten en fraude voorkomt ?
f5	Instabiliteit bekostiging	4	4	16	Accepteren	Buffer in Eigen Vermogen - 1% van totale bekostiging	€ 140.000,00	Is er nu of in de toekomst sprake van onzekerheid t.a.v. substantiële inkomsten t.b.v. onderwijs?
f6	Onvolledige indexatie	4	3	12	Beheersen	Efficiency	€ 0,00	Is er nu of in de toekomst sprake van onvolledige indexatie van de lump sum financiering?
f7	Treasuryschade	4	1	4	Beheersen	Geen effecten en een primaire bank	€ 0,00	Is er door de wijze van beleggen en belenen risico's op treasury schade ?

Gemiddelde risico Financiën 3,9 1,9 7,1

€ 1.565.000,00

Risico's leerlingen

Fluvium openbaar onderwijs voert met behulp van onderzoeksbureau DUO jaarlijks onderzoek uit naar tevredenheid van medewerkers, leerlingen en ouders. Met de uitslagen kan ontevredenheid tijdig worden gesignaleerd en kunnen interventies tijdig worden ingezet om gevolgschade zoals zij-uitstroom te voorkomen. Zo wordt ook voorkomen dat scholen langdurige imagoschade oplopen met alle gevolgen van dien.

Risico's algemeen

De risico's hier benoemd gaan vooral over de kwaliteit van het onderwijskundig beleid, de kwaliteit van onderwijs die onze scholen bieden en de zorg die scholen kunnen bieden op het gebied van Passend Onderwijs. Voor het bieden van onderwijs aan leerlingen die intensieve of zeer intensieve zorg nodig hebben zit zeker een grens aan de middelen die wij doorbetaald krijgen vanuit het samenwerkingsverband. Het risico bestaat dat de middelen zijn uitgeput en leerlingen toch moeten worden doorverwezen naar het SO of SBO.

Risico's personeel

De personele risico's geven de grootste kans op overbesteding;

Werving en selectie

Vooral voor het aantrekken van directeurs moeten wij de diensten inroepen van een wervings- en selectiebureau. Hiermee gaan grote kosten gepaard. Er zijn jaren waarin er weinig verschuivingen zijn in de directies van onze scholen waardoor er voorzichtig wordt omgegaan met het begroten van deze kosten, maar indien wij één of meerdere directeurs moeten werven in een jaar lopen wij als snel tegen hoge wervingskosten aan die wij niet hebben begroot.

Ziekteverzuim

Fluvium kent al een paar jaar een laag ziekteverzuim ten opzichte van de landelijke cijfers. Als eigenrisicodragers zijn wij in de begroting uitgegaan van 5% verzuim met daarbij de bijbehorende vervangingskosten. Indien er in een jaar een hoger ziekteverzuim geregistreerd wordt lopen wij de kans dat de begrote vervangingskosten ruim worden overschreden. De spoeling is dun in de vervangingsmarkt en vaak moeten wij een beroep doen op dure detachanten, ZZP'ers en interim professionals die de vervangingskosten flink kunnen verhogen en budgetoverschrijdingen kunnen veroorzaken.

Wachtgeldrisico

Indien wij onverhoopt afscheid moeten nemen van personeelsleden die na het dienstverband een wachtgelduitkering aanvragen, kunnen wij een vergoedingsverzoek indienen voor het wachtgeld bij het Vervangingsfonds. Een zorgvuldig traject zorgt ervoor dat wij het verzoek gehonoreerd krijgen, maar wij lopen het risico van wachtgeld doorbetaling indien wij fouten zouden maken in de procedure. De arbeidsmarkt voor leerkrachten, maar ook voor onderwijsassistenten is overspannen. De kans dat dit personeel langdurig werkloos wordt, lijkt niet heel erg groot. Daarbij begeleiden wij personeel ook vaak van werk naar werk.

Arbeidsconflicten

Indien wij om welke reden dan ook afscheid moeten nemen van personeel als gevolg van een arbeidsconflict kan dit flink in de papieren gaan lopen voor de stichting.

Goed werkgeverschap en tijdige bemiddeling bij het ontstaan van arbeidsconflicten moet voorkomen dat de situatie dermate escaleert dat er een gang naar de kantonrechter moet worden gemaakt, of dat er hoge transitievergoedingen moeten worden betaald. Een schadegeval op dit terrein kan hele grote gevolgen hebben voor de exploitatie.

Risico's organisatie

Fluvium heeft veel beleidsplannen en protocollen waarop in onverwachte gevallen kan worden teruggegrepen. Toch kan het blijken dat beleidsplannen in voorkomende gevallen niet toereikend blijken te zijn. Dit kan tot onverwachte kosten leiden indien externen moeten worden ingeschakeld voor het ontwikkelen van nieuwe beleidsplannen.

Indien er problemen aan het licht komen op het gebied van kwaliteit van de schoolleiding kunnen de benodigde interventies tot niet verwachte kosten leiden. Tijdige signalering van dit risico moet worden behaald uit de regelmatige schoolbezoeken van de voorzitter van het CvB aan de scholen en het regelmatig inplannen van de gesprekscyclus.

Risico's huisvesting

Een flink deel van onze gebouwenvoorraad is oud en de meeste oude gebouwen zijn nooit aan de huidige maatstaven aangepast door een levensduur verlengende renovatie. Zowel gemeente West Betuwe als de gemeente Neder-Betuwe zijn bezig met het ontwikkelen van een integraal huisvestingsplan met als doel de scholen in de gemeente toekomstbestendig te maken. Mogelijk wordt door de gemeenten aan Fluvium gevraagd om co-financiering. Fluvium bereidt zich voor op deze vraag door gebouwen die op de nominatie staan voor een grondige renovatie of zelfs voor nieuwbouw conserverend te onderhouden. Hierdoor blijven de onderhoudsmiddelen beschikbaar in de reserves van de stichting.

Oude gebouwen hebben vaak ook meer herstel-onderhoud nodig. Fluvium probeert hier ook de uitgaven te beheersen door goed beleid.

Cybersecurity

Fluvium openbaar onderwijs heeft een AVG handboek met gedrag- en beleidsregels die moeten voorkomen dat persoonsgegevens op straat komen te liggen. Met de verwerkers van persoonsgegevens zijn verwerkers overeenkomsten afgesloten en Fluvium heeft een privacy officer en een functionaris gegevensbescherming aangesteld. Het veilig omgaan met persoonsgegevens komt regelmatig terug op de agenda van het directieoverleg en teamoverleggen. Fluvium heeft ervoor gekozen om zich niet voor cyberrisico's te verzekeren. Daarbij lopen wij wel het risico van grote kosten in geval van incidenten.

Risico's financiën

Een goed begrotingsproces en een goede planning en controlcyclus moeten bijdragen aan het inperken van financiële risico's. Daarbij is het belangrijk dat budgethouders zich volledig bewust zijn van hun rol en regelmatig toetsen of zij binnen de budgetten opereren waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Daarbij moeten zij overschrijdingen tijdig melden en de interventie benoemen en uitvoeren.

Hoe zorgvuldig het begrotingsproces ook plaatsvindt, er moeten altijd aannames worden gemaakt op het gebied van loonindexering en bekostiging door het ministerie van deze aannames. De materiële bekostiging is zeer goed in te schatten voor het kalenderjaar, maar de personele bekostiging die drie keer per jaar wordt berekend door het ministerie in maart, september en oktober na het schooljaar, is het vaak niet duidelijk of alle kosten worden vergoed. Daarbij kan het ministerie de referentiesystematiek toepassen en bijvoorbeeld verhogingen van pensioenpremies en de premie voor het Participatiefonds niet of gedeeltelijk vergoeden door te kijken naar de marktontwikkeling. In het laatste geval loopt een bestuur dan direct een tekort op met de lopende formatie.

Ook in jaren waarin er een nieuwe CAO moet worden afgesproken met de bonden is het vaak lang onduidelijk of en wanneer de extra kosten die het bestuur moet maken worden vergoed in de bekostiging. De kosten lopen dan vaak op de baten vooruit met alle risico's van dien.

Risicobuffer in het eigen vermogen

Fluvium openbaar onderwijs heeft in het eigen vermogen een risicobuffer van 17,5%. Het ministerie geeft aan dat een buffer van 5% voor een onderwijsorganisatie voldoende zou moeten zijn.

De benoemde risico's zullen zich in een jaar niet allemaal tegelijk voordoen, maar vooral de benoemde personele risico's alsmede de risico's benoemd op het gebied van uitgesteld en conserverend onderhoud rechtvaardigen naar onze mening de huidige hoogte van de buffer in het eigen vermogen.

Het boekjaar 2019 liet al zien dat een tekort van € 300.000,= zonder grote incidenten zich voor kan doen in een jaar. Ultimo 2020 zal de buffer in het eigen vermogen dan ook flink lager zijn dan heden.

Gebeurtenissen na de balansdatum

Op basis van de handreiking van de NBA dient Fluvium een toelichting te geven aangaande de Covid 19 crisissituatie in 2020.

Deze crisis heeft plaatsgevonden na de balansdatum. Dit heeft dan ook als zodanig geen invloed op de feitelijke positie per balansdatum.

Oorzaak: uitbraak van het Coronavirus.

Impact op de organisatie:

De uitbraak van de crisis heeft vooralsnog alleen impact gehad op het onderwijskundige proces.

De scholen vormden hun onderwijs om tot afstandsonderwijs. Alle scholen bleken hiertoe in zeer korte tijd prima toe in staat. Na acht weken zijn de scholen weer gedeeltelijk open gegaan. Hiermee volgen de scholen de richtlijnen van de RIVM.

Deze situatie heeft geen effect gehad op de liquiditeitspositie.

Voor zover nu is in te schatten, zijn er geen financiële gevolgen te verwachten als gevolg van deze crisis. Enkele risico's die er eventueel zouden kunnen zijn, is het verhoogde percentage ziekteverzuim. We verwachten echter dat dit zeer gering zal zijn. Alle personeelsleden zijn in staat om hun werkzaamheden (aangepast) uit te voeren.

Fluvium maakt geen gebruik van de door de overheid aangereikte financiële hulpmaatregelen.

De consequenties op onderwijsopbrengsten zullen pas op termijn inzichtelijk kunnen worden gemaakt. De uiteindelijke impact van de uitbraak van het Coronavirus is op dit moment nog niet in te schatten.

Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting

Het resultaat 2019 is ten opzichte van 2018 toegenomen met		€ <u>70.005</u>
Toename resultaat t.o.v. 2018 is grotendeels toe te schrijven aan de hogere rijksbijdragen.		
Vershil werkelijk resultaat en begroot resultaat 2019		
Het werkelijke resultaat 2019 bedraagt		108.964
Het begrote resultaat 2019 bedroeg		<u>54.900</u>
		<u>54.064</u>
Het verschil is als volgt te verklaren:		
3.1	De hogere rijksbijdragen worden hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de lumpsumvergoeding personeel en personeel- en arbeidsmarktbeleid hoger uitvallen dan begroot. Daarnaast is in december eenmalige bijzondere aanvullende bekostiging ontvangen. De Werkgroep Onderwijs van de Raad voor de Jaarverslaggeving heeft beslist dat het volledige bedrag tot de baten 2019 behoort. De in februari 2020 uitbetaalde eenmalige uitkeringen kunnen o.a. uit deze middelen betaald worden. Voor deze uitkeringen is een bestemmingsreserve opgenomen.	597.954
De doorbetaling SWV valt hoger uit door gelden BAO+ en een eenmalige verhoging van BEPO voor het budget plusondersteuning over de maanden augustus t/m december 2019.		
3.2	Overige overheidsbijdragen zijn hoger door de vrijval van een vergoeding voor vandalisme.	1.424
3.5	Overige baten hoger dan begroot. Met name hoger door meer dan begrote overige baten en niet begrote inkomsten via de schoolbanken, waaronder ouderbijdragen voor activiteiten, uitkeringen van Loyalis en een vergoeding voor een overblijfcoördinator.	111.753
5	Financiële baten zijn niet begroot als gevolg van een verlaagd rentepercentage.	326
Vershil werkelijke baten en begrote baten 2019		<u>711.457</u>
4.1	Personeelslasten zijn hoger dan begroot. De werkelijke loonkosten in 2019 zijn hoger dan dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat er meer fte's zijn ingezet dan begroot. De werkelijke GPL is daarentegen lager dan begroot door o.a. premieverschillen, korting wegens langdurige ziekte en onbetaald verlof.	291.501
In de overige personeelslasten zijn met name de kosten voor extern personeel hoger dan begroot. Dit betreft onder andere de inhuur van schooldirectie. Een deel van de kosten extern personeel wordt vergoed uit arrangementen en de aanvullende bekostiging leerkracht BAO+.		
4.2	Afschrijvingen zijn hoger dan begroot. Dit vanwege het naar voren halen van in 2020 begrote investeringen ICT.	5.001
4.3	Huisvestingslasten zijn hoger dan begroot. Vooral hoger dan begrote en eenmalige schoonmaakkosten. Daarnaast zijn er eenmalige kosten voor herstelonderhoud en tuinonderhoud.	97.137
4.4	Overige lasten hoger zijn dan begroot. Vooral de advieskosten en uitgaven voor leermiddelen. De kosten deskundigenadvies zijn vooral hoger vanwege niet begrote kosten voor tevredenheidsonderzoeken door DUO, procesbegeleiding koersplan en hoger dan begrote kosten voor werving en selectie van schooldirectie. De kosten voor buitenschoolse activiteiten worden deels bekostigd uit de inkomsten schoolbank.	263.754
Vershil werkelijke lasten en begrote lasten 2019		<u>657.393</u>
Recapitulatie:		
Vershil werkelijke baten en begrote baten 2019		711.457
Vershil werkelijke lasten en begrote lasten 2019		<u>657.393</u>
		<u>54.064</u>

Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting

Investerings en financieringen

Investerings

In 2019 is geïnvesteerd in materiële vaste activa voor een bedrag van € 626.819

In het meerjaren investeringsplan waren voor 2019 investeringen gepland voor een bedrag van € 530.177

Langlopende leningen

Per balansdatum 31-12-2019 zijn er geen langlopende leningen.

Ondertekening

Stichting Fluvium

Datum:

Handtekening bestuurder:

De heer J.A.A. Goes

Kengetallen

Kengetallen financiële positie

Liquiditeit (current ratio)

De current ratio geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op korte termijn (1 jaar) kan worden voldaan. Een current ratio van 1,00 is voldoende.

Flottende activa

Kortlopende schulden

€	4.281.281				
€	1.500.768	2,85	2,97	2,96	2,82
					2,28

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op lange termijn kan worden voldaan. Een solvabiliteitsratio tussen 0,30 en 0,70 is wenselijk.

Eigen vermogen en voorzieningen

Balans totaal

€	5.818.856				
€	7.429.582	0,78	0,79	0,77	0,77
					0,90

Rentabiliteit gewone bedrijfsvoering

De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het resultaat uit gewone bedrijfsvoering en de totale baten. Een rentabiliteit van minimaal 0,00 is wenselijk.

Resultaat gewone bedrijfsvoering

Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten

€	108.964				
€	14.876.657	0,01	0,00	0,01	0,01
					-0,02

Kapitalisatiefactor

Een kengetal om te signaleren of misschien een deel van het kapitaal niet of inefficiënt benut wordt voor de vervulling van de onderwijstaken.

Balans totaal minus boekwaarde gebouwen en terreinen

Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten

€	6.151.336				
€	14.876.657	0,41	0,43	0,46	0,32
					0,46

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de financiële reservepositie.

Een weerstandsvermogen groter dan 0,05 is wenselijk

Eigen vermogen

Totale baten

€	5.640.034				
€	14.876.657	0,38	0,39	0,40	0,40
					0,23

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft aan welk deel van de totale lasten aan huisvesting wordt besteed. Een huisvestingsratio kleiner dan 0,10 is wenselijk.

Huisvestingslasten + afschrijving gebouwen

Totale lasten

€	1.012.775				
€	14.767.693	0,07	0,06	0,07	0,07
					0,06

Kengetallen

		Fluvium 2019	Fluvium 2018	Fluvium 2017	Fluvium 2016	Fluvium 2015
Procentuele verdeling baten						
Rijksbijdragen / baten * 100%	€ 14.658.254	98,5 %	98,1 %	97,7 %	97,3 %	97,0 %
Overige overheidsbijdragen / baten * 100%	- 9.724	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,1 %	0,2 %
Overige baten / baten * 100%	- 208.353	1,4 %	1,7 %	2,2 %	2,5 %	2,6 %
Financiële baten / baten * 100%	- 326	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,2 %
Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten	€ 14.876.657	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Procentuele verdeling lasten						
Personeelslasten / totale lasten * 100%	€ 12.046.101	81,6 %	82,3 %	82,4 %	81,7 %	81,9 %
Afschrijvingen / totale lasten * 100%	- 552.001	3,7 %	3,5 %	3,4 %	3,6 %	3,8 %
Huisvestingslasten / totale lasten * 100%	- 871.737	5,9 %	5,5 %	5,6 %	6,3 %	6,3 %
Overige lasten / totale lasten * 100%	- 1.297.854	8,8 %	8,7 %	8,6 %	8,4 %	7,9 %
Financiële lasten / totale lasten * 100%	- -	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Totale lasten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële lasten	€ 14.767.693	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Baten per leerling						
Aantal leerlingen per 1 oktober 2019	2.129					
Rijksbijdragen per leerling	€ 14.658.254	€ 6.885	€ 6.463	€ 5.892	€ 5.663	€ 5.493
Overige overheidsbijdragen per leerling	- 9.724	- 5	- 12	- 4	- 4	- 14
Overige baten per leerling	- 208.353	- 98	- 112	- 135	- 148	- 149
Financiële baten per leerling	- 326	- -	- -	- 1	- 4	- 9
Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten	€ 14.876.657	€ 6.988	€ 6.587	€ 6.032	€ 5.819	€ 5.664
Lasten per leerling						
Personeelslasten per leerling	€ 12.046.101	€ 5.658	€ 5.406	€ 4.901	€ 4.704	€ 4.726
Afschrijvingen per leerling	- 552.001	- 259	- 231	- 199	- 206	- 221
Huisvestingslasten per leerling	- 871.737	- 409	- 359	- 335	- 361	- 366
Overige lasten per leerling	- 1.297.854	- 610	- 572	- 514	- 485	- 455
Financiële lasten per leerling	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Totale lasten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële lasten	€ 14.767.693	€ 6.936	€ 6.568	€ 5.949	€ 5.756	€ 5.768

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Activiteiten

De Stichting Fluvium te Geldermalsen staat bij de KvK ingeschreven onder nummer 11063129. De activiteiten van de stichting bestaan uit het geven van basisonderwijs aan leerplichtigen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische levensduur. Afschrijvingen vinden plaats vanaf moment ingebruikname. De grens voor activeren bedraagt € 500.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de gemeenten, het juridisch eigendom bij het schoolbestuur. Schoolgebouwen zijn om deze reden niet in de balans opgenomen. De kosten voor groot onderhoud en verbouwingen aan de schoolgebouwen worden - voor zover deze voor rekening van het schoolbestuur komen - geactiveerd.

Afschrijvingspercentages gebouwen:

- MVA groot onderhoud	2,5%, 5%, 6,7% 10% & 20%
- Gebouwen (verbouw)	5,0%

Afschrijvingspercentages inventaris en apparatuur:

- ICT	20% & 25%
- ICT Infra en Schoolborden	5,0% & 10%
- Onderwijsleerpakket	12,5% & 14,3%
- Meubilair	5,0% & 10%
- Inventaris	5%, & 10% & 25%
- Machines & Installaties	10,0%

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen (vervolg)

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserve CAO-akkoord 2019-2020

Deze bestemmingsreserve is door het bestuur gevormd ter dekking van de eenmalige uitkeringen in 2020 zoals vastgelegd in het onderhandelaarsakkoord voor de nieuwe CAO primair onderwijs. De uit dit akkoord voortvloeiende eenmalige uitkeringen worden grotendeels gedekt vanuit de in 2019 ontvangen personele bekostiging.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter equalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening spaarverlof

De voorziening spaarverlof is gevormd voor personeelsleden die gedurende 4 of meer schooljaren 60 klokuren hebben gespaard en dit in een aaneengesloten periode gaan opnemen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de werkelijke indiensttreedingsleeftijd, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 1%.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs welke gelijk is aan de nominale waarde.

Grondslagen van bepaling resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW/EZ

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoordeelde OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op de balansdatum.

Grondslagen (vervolg)

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur.

Financieel resultaat

De rentebaten en -lasten betreffende op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Pensioenverplichtingen

Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden op verplichte basispremies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Per 31 december 2019 bedraagt de dekkingsgraad van de Stichting Pensioenfonds ABP 97,8% (31-12-2018: 97%). De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde over twaalf maanden en bedroeg per 31 december 2019 95,8% (31 december 2018: 103,8%).

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2019 mogelijk te maken.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Balans per 31 december na resultaatbestemming

		2019 €	2018 €
1	Activa		
	Vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa	3.148.301	3.073.483
1.3	Financiële vaste activa	-	-
		3.148.301	3.073.483
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	855.553	896.661
1.7	Liquide middelen	3.425.728	3.295.160
		4.281.281	4.191.822
	Totaal activa	<u>7.429.582</u>	<u>7.265.305</u>
2	Passiva		
2.1	Eigen vermogen	5.640.034	5.531.072
2.2	Voorzieningen	178.822	178.613
2.3	Langlopende schulden	109.958	147.735
2.4	Kortlopende schulden	1.500.768	1.407.885
	Totaal passiva	<u>7.429.582</u>	<u>7.265.305</u>

Staat van baten en lasten

		Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	14.658.254	14.060.300	14.069.430
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	9.724	8.300	25.340
3.5	Overige baten	208.353	96.600	244.051
	Totaal baten	14.876.331	14.165.200	14.338.821
	Lasten			
4.1	Personeelslasten	12.046.101	11.754.600	11.768.955
4.2	Afschrijvingen	552.001	547.000	503.833
4.3	Huisvestingslasten	871.737	774.600	782.340
4.4	Overige lasten	1.297.854	1.034.100	1.245.364
	Totaal lasten	14.767.693	14.110.300	14.300.492
	Saldo baten en lasten	108.638	54.900	38.329
5	Financiële baten en lasten	326	-	630
	Resultaat	108.964	54.900	38.959
	Resultaatbestemming			
	Algemene reserve	299.989-	54.900	38.959
	Bestemmingsreserve CAO-akkoord 2019-2020	408.953	-	-
		108.964	54.900	38.959

Een analyse van de verschillen tussen de werkelijke en de begrote bedragen is te vinden op blad 46.

Kasstroomoverzicht

	2019 €	2018 €
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	108.638	38.329
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	552.001	503.833
- mutaties voorzieningen	209	7.006-
	552.210	496.827
Veranderingen in vlottende middelen:		
- vorderingen	41.108	16.287-
- Langlopende schulden	37.777-	24.652-
- kortlopende schulden	92.883	138.669-
	96.215	179.607-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	757.063	355.549
Ontvangen interest	326	630
Betaalde interest	-	-
Waardeveranderingen effecten	-	-
	326	630
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	757.389	356.179
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	626.821-	882.127-
Investerings in financiële vaste activa	-	129.212
	626.821-	752.915-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden	-	-
	-	-
Mutatie liquide middelen	<u>130.568</u>	<u>396.736-</u>
Beginstand liquide middelen	3.295.160	3.691.897
Mutatie liquide middelen	130.568	396.736-
Eindstand liquide middelen	<u>3.425.728</u>	<u>3.295.160</u>

Toelichting behorende tot de balans

	Aanschafprijs	Cumulatieve afschrijvingen	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings 2019	Desinvest. 2019	Cumulatieve afschrijvingen desinvest. 2019	Afschrijvingen 2019	Cumulatieve aanschafprijs 31-12-2019	Cumulatieve afschrijvingen 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2 Materiële vaste activa										
1.2.1 Gebouwen en terreinen										
Gebouwen	56.224	18.604	37.620	-	-	-	2.811	56.224	21.415	34.809
Groot onderhoud 40 jaar	28.132	5.205	22.928	-	-	-	703	28.132	5.908	22.225
Groot onderhoud 20 jaar	449.599	117.616	331.983	17.484	-	-	20.266	467.083	137.882	329.201
Groot onderhoud 15 jaar	1.412.258	683.127	729.171	156.403	-	-	100.761	1.568.661	783.888	784.813
Groot onderhoud 10 jaar	17.156	9.736	7.419	-	-	-	1.716	17.156	11.452	5.703
Groot onderhoud 5 jaar	102.734	74.265	28.470	90.617	-	-	17.592	193.351	91.857	101.495
	<u>2.066.103</u>	<u>908.552</u>	<u>1.157.591</u>	<u>264.504</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>143.849</u>	<u>2.330.607</u>	<u>1.052.401</u>	<u>1.278.246</u>
1.2.2 Inventaris en apparatuur										
<u>ICT</u>										
ICT	1.681.020	1.243.420	437.449	99.344	-	-	146.977	1.780.364	1.390.397	389.816
ICT Infra & schoolborden	962.642	548.457	414.185	161.949	-	-	77.490	1.124.591	625.947	498.644
	<u>2.643.662</u>	<u>1.791.876</u>	<u>851.634</u>	<u>261.293</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>224.467</u>	<u>2.904.955</u>	<u>2.016.343</u>	<u>888.460</u>
<u>Overige inventaris</u>										
Inventaris	200.527	96.187	104.340	20.014	-	-	16.306	220.541	112.493	108.048
Machines & Installaties	175.860	164.390	11.470	-	-	-	2.765	175.860	167.155	8.705
Meubelen	1.312.882	720.385	592.497	25.434	-	-	50.377	1.338.316	770.762	567.554
	<u>1.689.269</u>	<u>980.962</u>	<u>708.307</u>	<u>45.448</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>69.448</u>	<u>1.734.717</u>	<u>1.050.410</u>	<u>684.307</u>
1.2.3 Leermiddelen										
Leermiddelen	1.950.807	1.594.856	355.951	55.574	-	-	114.237	2.006.381	1.709.093	297.288
	<u>1.950.807</u>	<u>1.594.856</u>	<u>355.951</u>	<u>55.574</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>114.237</u>	<u>2.006.381</u>	<u>1.709.093</u>	<u>297.288</u>
Totaal	<u>8.349.841</u>	<u>5.276.246</u>	<u>3.073.483</u>	<u>626.819</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>552.001</u>	<u>8.976.660</u>	<u>5.828.247</u>	<u>3.148.301</u>

Toelichting behorende tot de balans

		31-12-2019 €	31-12-2018 €
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	21.642	24.051
1.5.2	OCW/EZ Lumpsumvergoeding boekjaar	619.161	628.792
1.5.6	Overige overheden Gemeentelijke voorziening huisvesting	14.550	19.281
1.5.7	Overige vorderingen Verdeling kosten Personele Unie SPGG Detacheringen Uitkeringen Samenwerkingsverband Bepo inzake BAO+ Waarborgsommen te vorderen (Snappet) Diverse nog te ontvangen bedragen	- 1.150 9.244 10.000 - 7.736 28.130	1.032 7.962 - - 11.100 6.158 26.252
1.5.8	Overlopende activa Vooruitbetaalde bedragen WGA Vooruitbetaalde nota's Rente spaarrekening	1.127 170.632 310 172.069	5.480 192.212 594 198.286
	Totaal vorderingen	855.553	896.661
1.7	Liquide middelen		
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen ING Zakelijke rekening NL43 INGB 0670408344 Rabobank Zakelijke rekening NL09 RABO 0131696211 Rekening Courant Rabobank NL44 RABO 0117831468 ING Spaarrekening NL66 INGB 0650520505 Rabobank Spaarrekening NL07 RABO 3659710601 Schoolbetaalrekeningen Schoolspaarrekeningen Schoolkassen Totaal liquide middelen	461.627 296.157 10.546 1.621.623 844.746 152.812 38.143 74 3.425.728	320.522 283.629 1.332 1.621.123 844.652 183.663 39.995 244 3.295.160

Toelichting behorende tot de balans

	Stand per 1-1-2019 €	Bestemming resultaat 2019 €	Overige mutaties 2019 €	Stand per 31-12-2019 €
2.1 Eigen vermogen				
2.1.1 Algemene reserve	5.531.072	299.989-	-	5.231.081
2.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)				
Bestemmingsreserve CAO-akkoord 2019-2020	-	408.953	-	408.953
Totaal eigen vermogen	<u>5.531.072</u>	<u>108.964</u>	<u>-</u>	<u>5.640.034</u>

Deze bestemmingsreserve is door het bestuur gevormd ter dekking van de eenmalige uitkeringen in 2020 zoals vastgelegd in het onderhandelaarsakkoord voor de nieuwe CAO primair onderwijs. De uit dit akkoord voortvloeiende eenmalige uitkeringen worden grotendeels gedekt vanuit de in 2019 ontvangen personele bekostiging.

	Stand per 1-1-2019 €	Dotaties 2019 €	Onttrekkingen 2019 €	Mutaties 2019 €	Stand per 31-12-2019 €
2.2 Voorzieningen					
2.2.1 Personeelsvoorzieningen					
Jubilea	172.741	25.217	25.008	-	172.950
Spaarverlof	5.872	-	-	-	5.872
Totaal voorzieningen	<u>178.613</u>	<u>25.217</u>	<u>25.008</u>	<u>-</u>	<u>178.822</u>

	Kortlopende deel < 1 jaar €	Langlopende deel > 1 jaar €	Langlopende deel > 5 jaar €	Totaal €
2.2.1 Personeelsvoorzieningen				
Jubilea	16.509	66.869	89.572	172.950
Spaarverlof	-	-	5.872	5.872
	<u>16.509</u>	<u>66.869</u>	<u>95.444</u>	<u>178.822</u>

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de werkelijke indiensttredingsleeftijd, blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 1%.

Toelichting behorende tot de balans

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
2.3 Langlopende schulden		
Reservering vertrekregeling	25.980	55.485
Investeringssubsidie binnenklimaat	83.978	92.250
Totaal langlopende schulden	109.958	147.735
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.2 Vooruitontvangen bedragen	2.625	2.397
2.4.3 Crediteuren	170.810	86.224
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffingen december	428.862	419.106
Vervangingsfonds december	1.436	1.425
Participatiefonds december	26.104	34.006
WGA premie Eigenrisicodragers vervanging	12.865	11.408
	469.267	465.945
2.4.8 Schulden terzake pensioenen		
ABP december	153.113	126.016
2.4.9 Overige kortlopende schulden		
Accountant controle jaarrekening	19.434	17.061
Afrekening projectsubsidie Erasmus+	6.751	-
Overige nog te betalen bedragen	2.691	27.090
Netto salarissen	8.879	17.897
Reservering vertrekregeling	47.282	65.735
Investeringssubsidie binnenklimaat	8.272	8.272
	93.309	136.055
2.4.10 Overlopende passiva		
Overige subsidies OCW niet geoormerkt	196.243	206.954
Nog te besteden projectsubsidie Cultuur	28.988	21.025
Nog te bestede doelsubsidie Erasmus+	-	3.573
Nog te betalen facturen	26.516	11.255
Aanspraken vakantie-uitkering	359.898	348.441
	611.645	591.248
Totaal kortlopende schulden	1.500.768	1.407.885

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa.

Ultimo boekjaar bedraagt de jaarlijkse verplichting voor de lopende contracten:

		ingangsdatum contract	looptijd		verplichting per jaar (incl. btw)
VOC Amsterdam	Huur kantoorruimte	1-7-2012	11 jaar	€	45.426
Cabo	Administratieve dienstverlening	1-1-2016	onbepaald	€	160.616
Loyalis	WGA-ERD verzekering	1-1-2020	3 jaar	€	59.817
Canon	Kopieerapparatuur	1-7-2019	5 jaar	€	36.459
Aalbers	Schoonmaak	2-9-2019	8 jaar	€	85.194
Vos	Schoonmaak	2-9-2019	8 jaar	€	240.417

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO zijn een aantal afspraken opgenomen rondom duurzame inzetbaarheid van personeel en is de BAPO-regeling vervallen. De nieuwe CAO-regeling betreffende de duurzame inzetbaarheid geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur.

Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Deze aanpassing van de CAO heeft ook gevolgen voor de financiële verslaggeving van schoolbesturen met ingang van verslagjaar 2018.

Op basis van geldende wet- en regelgeving is geconcludeerd dat voor gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof een voorziening moet worden gevormd.

Het basisbudget (40 uur) duurzame inzetbaarheid voor iedere werknemer kan in principe ook gespaard worden. Deze uren worden echter niet meegenomen in de voorziening, voor zover deze uren niet worden gespaard voor ouderenverlof.

Om uren te kunnen sparen voor ouderenverlof moet de werknemer conform artikel 8.A8 CAO PO vooraf een plan indienen, waarin staat hoe deze verlofuren de komende vijf jaren worden ingezet. Uitgangspunt voor het waarden van de voorziening zijn deze plannen, die zwart op wit staan. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen) vermenigvuldigd met de loonkosten per uur (rekening houdend met de eigen bijdrage en de blijfkan).

Aangezien er over het kalenderjaar 2019 niet wordt gespaard kan er per ultimo 2019 geen voorziening worden gevormd.

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ	14.170.505	13.715.400	13.544.236
3.1.2.1 Overige subsidies OCW/EZ geormerkt	-	-	-
3.1.2.2 Overige subsidies OCW/EZ niet geormerkt	55.204	13.500	21.286
3.1.3 Rijksbijdrage SWV	432.545	331.400	503.908
	<u>14.658.254</u>	<u>14.060.300</u>	<u>14.069.430</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	<u>9.724</u>	<u>8.300</u>	<u>25.340</u>
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur	48.840	39.500	29.963
3.5.2 Detachering personeel	15.777	2.000	100.140
3.5.5 Ouderbijdragen	17.437	-	4.201
3.5.6 Overige	126.299	55.100	109.747
	<u>208.353</u>	<u>96.600</u>	<u>244.051</u>
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen *	11.322.562	11.155.400	11.228.649
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	25.217	-	30.497
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	239.209	84.000	131.525
4.1.2.3 Overige personele lasten	459.113	515.200	378.284
4.1.3 Uitkeringen	-	-	-
	<u>12.046.101</u>	<u>11.754.600</u>	<u>11.768.955</u>
FTE's:	<u>161,88</u>	<u>156,21</u>	<u>161,67</u>
* Het totaal aan lonen en salarissen uit 4.1.1 is opgebouwd uit de volgende componenten:			
Brutolonen en salarissen	8.651.344	8.523.618	8.694.355
Sociale lasten	1.403.094	1.382.379	1.482.941
Pensioenpremies	1.268.124	1.249.402	1.051.353
	<u>11.322.562</u>	<u>11.155.400</u>	<u>11.228.649</u>
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Materiële vaste activa	<u>552.001</u>	<u>547.000</u>	<u>503.833</u>
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	36.244	35.000	33.956
4.3.3 Klein onderhoud en exploitatie	113.236	79.000	98.727
4.3.4 Energie en water	222.546	225.200	197.198
4.3.5 Schoonmaakkosten	378.880	331.700	333.100
4.3.6 Heffingen	22.555	21.800	20.220
4.3.7 Overige huisvestingslasten	98.276	81.900	99.139
	<u>871.737</u>	<u>774.600</u>	<u>782.340</u>

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	459.048	339.200	458.733
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	579.424	538.300	575.477
4.4.4 Overige lasten	259.382	156.600	211.154
	<u>1.297.854</u>	<u>1.034.100</u>	<u>1.245.364</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	<u>326</u>	<u>-</u>	<u>630</u>
<u>Uitsplitsing accountantskosten</u>			
4.4.1.1 Honorarium onderzoek jaarrekening *	27.115	25.000	22.230
4.4.1.2 Honorarium andere controleopdrachten	-	-	-
4.4.1.3 Honorarium fiscale adviezen	-	-	-
4.4.1.4 Honorarium andere niet-controledienst	-	-	-
Accountantslasten	<u>27.115</u>	<u>25.000</u>	<u>22.230</u>

* De post accountantskosten bevat in 2019, naast de vooruit opgenomen kosten voor de controle jaarrekening 2019 (€ 25.000), ook werkelijke kosten controle 2018 (€ 2.115).

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ			
800000 Lumpsumvergoeding personeel	9.092.629	9.128.300	9.131.152
800005 Bijzondere bekostiging wegens samenvoeging	58.380	50.800	-
800010 Bijzondere aanvullende bekostiging PO	216.167	-	-
800060 Eerste opvang vreemdelingen	18.806	39.300	117.207
800071 Prestatiebox personeel	435.294	425.800	386.084
800090 Personele bekostiging groei	23.504	-	58.816
800100 Aanv. bekostiging onderwijsachterstandenbeleid	174.958	-	-
810000 Personeels- en arbeidsmarktbeleid	1.449.935	1.452.200	1.800.935
810100 Kleine scholen toeslag PAB	163.827	165.400	-
810200 Subsidieregeling Werkdrukvermindering PAB	408.616	345.800	-
810300 Opleidingsbudget PAB	102.807	102.900	-
820071 Prestatiebox materieel	-	-	26.900
820000 Materiële instandhouding	2.013.852	2.004.900	2.023.142
820010 Materiele instandhouding groei	11.730	-	-
	<u>14.170.505</u>	<u>13.715.400</u>	<u>13.544.236</u>
3.1.2 Overige subsidies OCW/EZ			
824200 Lerarenbeurs	29.517	13.500	16.161
824300 Overige ongeoormerkte subsidies	25.687	-	5.125
	<u>55.204</u>	<u>13.500</u>	<u>21.286</u>
3.1.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV			
837000 SWV inzake Passend onderwijs	287.884	331.400	381.337
837100 SWV inzake Nieuwkomersarrangement	-	-	12.270
837200 SWV inzake intensieve arrangementen	144.661	-	110.301
	<u>432.545</u>	<u>331.400</u>	<u>503.908</u>
Totaal rijksbijdragen	<u>14.658.254</u>	<u>14.060.300</u>	<u>14.069.430</u>
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen			
848250 Vergoeding gemeente materieel	8.272	8.300	8.272
849100 Overige gemeentelijke bijdragen	1.452	-	17.068
	<u>9.724</u>	<u>8.300</u>	<u>25.340</u>

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur			
864100 Verhuur onroerende zaken	48.840	39.500	29.963
3.5.2 Detachering personeel			
865000 Detachering personeel	15.777	2.000	100.140
3.5.5 Ouderbijdragen			
862000 Ouderbijdragen	17.437	-	4.201
3.5.6 Overige			
869895 Inkomsten TSO schoolbank	44.980	12.000	46.134
869900 Overige baten	81.319	43.100	63.613
	126.299	55.100	109.747
Totaal overige baten	208.353	96.600	244.051

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen			
400100 Loonkosten Directie	1.342.215	1.316.800	1.406.505
408810 Loonkosten Onderwijzend Personeel	8.435.634	8.447.900	8.557.045
408900 Loonkosten Ondersteunend Personeel	1.267.011	1.004.500	1.202.974
403400 Loonkosten onderhoudspersoneel	224.173	221.300	11.870
	<u>11.269.033</u>	<u>10.990.500</u>	<u>11.178.394</u>
409500 Loonkosten vertrekregeling	36.455	178.600	104.084
409510 Loonkosten correctie taakstelling	-	13.700-	-
410900 Loonkosten Eigenrisicodrager vervanging	10.910	-	142.435-
411940 Loonkosten detachering	6.164	-	88.606
	<u>11.322.562</u>	<u>11.155.400</u>	<u>11.228.649</u>
4.1.2 Overige personeelslasten			
<u>4.1.2.1 Personele voorzieningen</u>			
412500 Dotatie personele voorzieningen	25.217	-	30.497
<u>4.1.2.2 Personeel niet in loondienst</u>			
413000 Extern personeel	238.994	84.000	131.525
413100 Extern personeel vervanging	215	-	-
	<u>239.209</u>	<u>84.000</u>	<u>131.525</u>
<u>4.1.2.3 Overige personeelslasten</u>			
414000 Scholing	265.651	385.900	267.986
414020 Conferenties	-	1.600	978
414100 Arbodienst contract	48.152	12.000	8.673
414600 Dienstreizen	902	1.000	44-
415170 Activiteiten personeel	79	10.000	-
415200 Kantinekosten	20.127	15.700	16.992
416900 Overige personele lasten	73.563	61.400	42.052
416950 WKR-regeling	50.639	27.600	41.647
	<u>459.113</u>	<u>515.200</u>	<u>378.284</u>
Totaal personeelslasten	<u>12.046.101</u>	<u>11.754.600</u>	<u>11.768.955</u>

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Materiële vaste activa			
422000 Afschrijving groot onderhoud	141.038	142.100	129.754
422500 Afschrijving gebouwen	2.811	2.800	2.812
423000 Afschrijving ICT	224.467	207.000	183.087
424000 Afschrijving meubilair	50.377	48.100	48.576
424700 Afschrijving overige inventaris	16.306	14.800	13.792
424900 Afschrijving machines en installaties	2.765	2.800	7.384
425000 Afschrijving leermiddelen	114.237	129.400	118.428
Totaal afschrijvingen	552.001	547.000	503.833
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur			
430000 Kosten medegebruik gebouwen	580	-	-
430100 Huur kantoorruimte	35.664	35.000	33.956
	36.244	35.000	33.956
4.3.3 Onderhoud			
433000 Herstelonderhoud	111.233	75.000	96.772
433020 Onderhoudscontracten	2.003	4.000	1.955
	113.236	79.000	98.727
4.3.4 Energie en water			
434600 Energiekosten	222.546	225.200	197.198
4.3.5 Schoonmaakkosten			
435000 Schoonmaak door derden	328.713	285.000	287.036
435400 Schoonmaakartikelen	25.284	20.200	21.483
435800 Containerkosten	24.883	26.500	24.581
	378.880	331.700	333.100
4.3.6 Heffingen	22.555	21.800	20.220
4.3.7 Overige huisvestingslasten			
433070 Beveiliging	9.377	18.300	16.064
437000 Tuin en terreinen	41.169	24.000	43.351
437300 Bijdrage huisvestingslasten	36.141	35.500	35.231
437400 Overige huisvestingslasten	11.589	4.100	4.493
	98.276	81.900	99.139
Totaal huisvestingslasten	871.737	774.600	782.340

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2019 €	Begroting 2019 €	Jaarrekening 2018 €
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
441000 CABO administratiekantoor	172.451	168.300	160.727
441120 Accountantskosten	27.115	25.000	22.230
441140 Advieskosten	148.846	100.000	167.888
441300 Contributie besturenbond	27.979	20.900	23.417
441400 GOVAK-gelden en arbeidsmarktmiddelen	10.781	-	10.977
441500 Planmatig onderhoudsbeheer	71.876	25.000	73.494
	<u>459.048</u>	<u>339.200</u>	<u>458.733</u>
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
442000 Drukwerk/ kopieerkosten/ huur apparatuur	87.400	97.400	99.599
442210 Inventaris en apparatuur	3.620	3.300	4.636
442300 Kantoorbenodigheden	4.203	5.000	4.917
455000 Verbruiksmateriaal leermiddelen	202.341	167.000	181.089
455100 Verbruiksmateriaal ICT	15.879	33.200	28.341
455200 Verbruiksmateriaal culturele vorming	-	-	1.373
455300 Gebruikskosten tablets	43.825	47.300	65.537
456000 Bibliotheek/ mediatheek	8.443	5.000	8.706
456300 Licenties ICT-leermiddelen	155.389	111.300	112.499
457000 Toetsen	3.861	5.900	6.148
459000 Overige ICT lasten	54.463	62.900	62.632
	<u>579.424</u>	<u>538.300</u>	<u>575.477</u>
4.4.4 Overige			
446000 Telefoonkosten	14.462	13.900	13.525
446020 Kabelkosten en overige rechten	18.933	17.800	21.051
446040 Website	12.766	12.200	15.598
446100 Portikosten	1.975	1.200	1.738
446200 Contributies en abonnementen	8.764	8.600	10.199
446300 Verzekeringen	15.621	11.000	11.274
447000 Representatiekosten	20.417	12.900	19.253
447050 Public relations	1.446	2.500	-
447400 Culturele vorming	10.119	9.100	9.164
448000 Medezeggenschap	10.186	13.500	5.689
449300 Vergoeding bestuursleden	48.349	35.000	20.637
449900 Overige lasten	15.531	2.400	13.740
452700 Buitenschoolse activiteiten	52.563	-	24.306
453400 Reizen en excursies	80	-	2.962
454150 Beheer en bestuur	898	-	4.404
454950 Uitgaven TSO schoolbank	22.099	12.000	32.038
472000 Bankkosten	5.173	4.500	5.576
	<u>259.382</u>	<u>156.600</u>	<u>211.154</u>
Totaal overige lasten	<u>1.297.854</u>	<u>1.034.100</u>	<u>1.245.364</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten			
870000 Rentebaten banken	326	-	630

Bestemming van het exploitatieresultaat

Het nettoresultaat volgens de Staat van Baten en Lasten 2019 bedraagt positief € 108.964

Hiervan is te bestemmen voor:

Algemene reserve	€	-299.989
------------------	---	----------

Bestemmingsreserve CAO-akkoord 2019-2020	€	408.953
--	---	---------

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Coöperatie Betuws Primair Passend Onderwijs U.A. Code: 4 overige Consolidatie: nee, ontbrekende overheersende zeggenschap	Coöperatie	Tiel

G1. Verantwoording van **subsidies zonder verrekeningsclausule** (Regeling ROS art. 13 lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		bedrag van de toewijzing €	ontvangen t/m verslagjaar €	<u>de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking</u>	
	Kenmerk	Datum			geheel uitgevoerd en afgerond aankruisen wat van toepassing is	nog niet geheel afgerond
Subsidie studieverlof 2018/2019		21-9-2018	29.023	29.023	☒	☐
Subsidie studieverlof 2019/2020		21-9-2019	30.572	30.572	☐	☒
		totaal	<u>59.595</u>	<u>59.595</u>		

G2. Verantwoording van **subsidies met verrekeningsclausule** (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	bedrag van de toewijzing €	ontvangen t/m verslagjaar €	totale kosten €	te verrekenen ultimo verslagjaar €
	totaal	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	bedrag van de toewijzing €	saldo 01-01-2019 €	ontvangen in verslagjaar €	totale kosten 31-12-2019 €	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
	totaal	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

WNT-verantwoording 2019 Stichting Fluvium

De WNT is van toepassing op Stichting Fluvium. Het voor Stichting Fluvium toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2019 is € 138.000. De klasse indeling is C en gebaseerd op onderstaande complexiteitspunten.

Gemiddelde totale baten per kalenderjaar	4
Gemiddelde aantal leerlingen	2
Gewogen onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal complexiteitspunten:	7

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functie vervulling.

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling	Omvang dienst-verband in FTE	Dienst-betrekking	Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Individueel WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
De heer J.A.A. Goes	Directeur	2019	1/1-31/12	1,000	ja	€ 98.821	€ 18.028	€ 116.849	€ 138.000	€ -	€ 116.849
		2018	1/8-31/12	1,000	ja	€ 40.058	€ 6.745	€ 46.803	€ 55.751	€ -	€ 46.803

Vanwege de fusie tussen de stichtingen Fluvium en Spoenk per 1 augustus 2018 betreft 2018 de berekende beloning na deze fusie.

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan, evenals een toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling zijn niet van toepassing.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling	Beloning plus belastbare onkosten vergoedinge	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal	Individueel toepasselijk WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
K.Tammes	Voorzitter	2019	1/1-31/12	€ 12.986	€ -	€ 12.986	€ 20.700	€ -	€ 12.986
		2018	1/8-31/12	€ 1.965	€ -	€ 1.965	€ 8.363	€ -	€ 1.965
S. Boeije	Lid	2019	1/1-31/12	€ 8.841	€ -	€ 8.841	€ 13.800	€ -	€ 8.841
		2018	1/8-31/12	€ 1.565	€ -	€ 1.565	€ 5.575	€ -	€ 1.565
L. Schlundt Bodien	Lid	2019	1/1-31/12	€ 8.841	€ -	€ 8.841	€ 13.800	€ -	€ 8.841
		2018	1/8-31/12	€ 1.483	€ -	€ 1.483	€ 5.575	€ -	€ 1.483
M. Coumans	Lid	2019	1/1-31/12	€ 8.841	€ -	€ 8.841	€ 13.800	€ -	€ 8.841
		2018	1/8-31/12	€ 1.474	€ -	€ 1.474	€ 5.575	€ -	€ 1.474
R. Philipsen	Lid	2019	1/1-31/12	€ 8.841	€ -	€ 8.841	€ 13.800	€ -	€ 8.841
		2018	1/8-31/12	€ 1.474	€ -	€ 1.474	€ 5.575	€ -	€ 1.474

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Er zijn geen uitkeringen betaald aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking wegens beëindigen dienstverband.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekkingen die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

WNT-verantwoording 2019 Stichting Fluvium

1. Bezoldiging topfunctionarissen Fluvium voor fusie in 2018

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling	Omvang dienst-verband in FTE	Dienst-betrekking	Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Individueel WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
De heer J.A.A. Goes	Directeur	2018	1/1-31/7	0,725	ja	€ 38.149	€ 6.847	€ 44.996	€ 56.051	€ -	€ 44.996

Vanwege de fusie tussen de stichtingen Fluvium en Spoenk per 1 augustus 2018 betreft 2018 de berekende beloning van de stichting Fluvium voor de fusie. Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan, evenals een toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling zijn niet van toepassing.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling	Beloning plus belastbare onkosten vergoedinge	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal	Individueel WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
K.Tammes	Voorzitter	2018	1/3-31/7	€ 1.179	€ -	€ 1.179	€ 9.975	€ -	€ 1.179
S. Boeije	Lid	2018	1/1-31/7	€ 1.301	€ -	€ 1.301	€ 7.725	€ -	€ 1.301
L. Schlundt Bodien	Lid	2018	1/1-31/7	€ 1.233	€ -	€ 1.233	€ 7.725	€ -	€ 1.233
M. Coumans	Lid	2018	1/3-31/7	€ 884	€ -	€ 884	€ 6.650	€ -	€ 884
R. Philipsen	Lid	2018	1/3-31/7	€ 884	€ -	€ 884	€ 6.650	€ -	€ 884

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Er zijn geen uitkeringen betaald aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking wegens beëindigen dienstverband.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekkingen die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

WNT-verantwoording 2019 Stichting Fluvium

1. Bezoldiging topfunctionarissen Spoenk voor fusie in 2018

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling	Omvang dienst-verband in FTE	Dienst-betrekking	Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Individueel WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
De heer J.A.A. Goes	Directeur	2018	1/1-31/7	0,104	ja	€ 5.450	€ 978	€ 6.428	€ 6.683	€ -	€ 6.428

Vanwege de fusie tussen de stichtingen Fluvium en Spoenk per 1 augustus 2018 betreft 2018 de berekende beloning van de stichting Spoenk voor de fusie. Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan, evenals een toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling zijn niet van toepassing.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling	Beloning plus belastbare onkosten vergoedinge	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal	Individueel WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
K.Tammes	Voorzitter	2018	1/3-31/7	€ 786	€ -	€ 786	€ 8.325	€ -	€ 786
S. Boeije	Lid	2018	1/1-31/7	€ 868	€ -	€ 868	€ 6.447	€ -	€ 868
L. Schlundt Bodien	Lid	2018	1/1-31/7	€ 822	€ -	€ 822	€ 6.447	€ -	€ 822
M. Coumans	Lid	2018	1/3-31/7	€ 590	€ -	€ 590	€ 5.550	€ -	€ 590
R. Philipsen	Lid	2018	1/3-31/7	€ 590	€ -	€ 590	€ 5.550	€ -	€ 590

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Er zijn geen uitkeringen betaald aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking wegens beëindigen dienstverband.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekkingen die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op basis van de handreiking van de NBA dient Fluvium een toelichting te geven aangaande de COVID crisis-situatie in 2020. Deze crisis heeft plaatsgevonden na de balansdatum. Dit heeft dan ook als zodanig geen invloed op de feitelijke positie per balansdatum.

Oorzaak: uitbraak van het Coronavirus

Impact op de organisatie:

De uitbraak van de crisis heeft vooralsnog alleen impact gehad op het onderwijskundige proces. De scholen vormden hun onderwijs om tot afstandsonderwijs. Alle scholen bleken hiertoe in zeer korte tijd prima toe in staat. Na acht weken zijn de scholen weer gedeeltelijk open gegaan. Hiermee volgen de scholen de richtlijnen van het RIVM. Deze situatie heeft geen effect gehad op de liquiditeitspositie.

Voor zover nu is in te schatten zijn er geen financiële gevolgen te verwachten als gevolg van deze crisis. Enkele risico's die er eventueel zouden kunnen zijn, is het verhoogde percentage ziekteverzuim. We verwachten echter dat dit zeer gering zal zijn. Alle personeelsleden zijn in staat om hun werkzaamheden (aangepast) uit te voeren. Fluvium maakt geen gebruik van de door de overheid aangereikte financiële hulpmaatregelen.

De uiteindelijke impact van de uitbraak van het coronavirus is op dit moment nog niet in te schatten.

Ondertekening van de jaarrekening

Vaststellen/Goedkeuren van de jaarrekening

Bestuurders:

De heer J.A.A. Goes

Toezichthouders:

De heer K.Tammes

Mevrouw S. Boeije

Mevrouw M. Coumans

Mevrouw L.A.J. Schlundt Bodien

De heer R. Philipsen

Plaats, datum

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Fluvium Openbaar Onderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Fluvium Openbaar Onderwijs te Geldermalsen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Fluvium Openbaar Onderwijs op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Fluvium Openbaar Onderwijs, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 18 mei 2020
Flynth Audit B.V.

Was getekend

M. Handelé AA

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuur

Naam bestuur: Stichting Fluvium
 Zetel: Geldermalsen
 Bestuursnummer: 41561
 Inschrijvingsnummer KvK: 11063129

Raad van Toezicht

Voorzitter: De heer K. Tammes
 Mevrouw S. Boeije
 Mevrouw M. Coumans
 Mevrouw L.A.J. Schlundt Bodien
 De heer R. Philipsen

Bestuurder: De heer J.A.A. Goes

Scholen

Naam: OBS Est
 Adres: Dorpsstraat 3
 Postcode/plaats: 4185 NA Est
 Directeur: Mevr. J. Bückmann
 Brinnummer: 12NU

Naam: Koning Willem Alexanderschool
 Adres: Vredeplein 1
 Postcode/plaats: 4175 HA Haften
 Directeur: Mevr. K. Hakkert
 Brinnummer: 12VV

Naam: OBS De Waerdenburgh
 Adres: De Koeldert 26
 Postcode/plaats: 4181 CK Waardenburg
 Directeur: Mevr. A. Bel
 Brinnummer: 13BU

Naam: Burg. Westerbeek van Eertenschool
 Adres: Walgtsestraat 26
 Postcode/plaats: 4064 CL Varik
 Directeur: Dhr. D.R.M. Bruggeman
 Brinnummer: 13HI

Naam: Prins Willem Alexanderschool
 Adres: Blankenburgsestraat 1
 Postcode/plaats: 4061 AR Ophemert
 Directeur: Dhr. E. de Vries
 Brinnummer: 13MM

Naam: Basisschool de Rietschoof
 Adres: Zandstraat 14
 Postcode/plaats: 4061 AR Ophemert
 Directeur: Mevr. A. Bel
 Brinnummer: 13RF

Naam: D'n Bogerd
 Adres: Glorie van Holland 30
 Postcode/plaats: 4191 DN Geldermalsen
 Directeur: Mevr. E. Rouwenhorst
 Brinnummer: 18JO

Gegevens over de rechtspersoon

Scholen (vervolg)

Naam: OBS Jan Harmenshof
 Adres: Koninginnelaan 2-4
 Postcode/plaats: 4191 EE Geldermalsen
 Directeur: Mevr. H. Kerkhof-Ververs
 Brinnummer: 18LE

Naam: OBS Meester Aafjes
 Adres: J.H.L. van Herwaardenstraat 2
 Postcode/plaats: 4194 RR Meteren
 Directeur: Dhr. W. Snel
 Brinnummer: 18MQ

Naam: R. Lokhorst-School
 Adres: Ringelesteinstraat 2
 Postcode/plaats: 4158 CP Deil
 Directeur: Mevr. M. Heevel
 Brinnummer: 18NX

Naam: De Springplank
 Adres: Achterweg 9
 Postcode/plaats: 4156 AA Rumpt
 Directeur: Mevr. M. Heevel
 Brinnummer: 18QJ

Naam: De Bloeiende Betuwe
 Adres: Rhenoyseweg 34
 Postcode/plaats: 4152 EL Rhenoy
 Directeur: Mevr.M. Koelen-van Voorden
 Brinnummer: 18RK

Naam: Op 't Hof
 Adres: Dr. Van der Willingenstraat 10
 Postcode/plaats: 4196 JM Tricht
 Directeur: Mevr. M. van Itersen
 Brinnummer: 18SL

Naam: De Malsenburg (tot 1-8-2019)
 Adres: Groeneweg 19
 Postcode/plaats: 4197 HD Buurmalsen
 Directeur: Dhr. E. de Vries
 Brinnummer: 18TF

Naam: OBS Bellefleur
 Adres: Marijkelaan 1
 Postcode/plaats: 6669 AK Dodewaard
 Directeur: Dhr. F. Koelen
 Brinnummer: 18DS

Naam: Prins Willem Alexanderschool Echteld
 Adres: Achterstraat 27
 Postcode/plaats: 4054 MS Echteld
 Directeur: Mevr. E. Weel
 Brinnummer: 18DS01

Gegevens over de rechtspersoon

Naam: J.A. Houtkoperschool
 Adres: Schoolstraat 1
 Postcode/plaats: 4051 AV Ochten
 Directeur: Dhr. E. de Vries
 Brinnummer: 18DS02

Naam: Isandra Yzendoorn
 Adres: J.R. Zeemanstraat 10
 Postcode/plaats: 4053 JN IJzendoorn
 Directeur: Dhr. H van Schaik
 Brinnummer: 18DS03

Naam: OBS Het Palet
 Adres: Patrijsstraat 2
 Postcode/plaats: 4043 MR Opheusden
 Directeur: Mevr. K. Hakkert
 Brinnummer: 18HO

Naam: OBS Het Palet
 Adres: Jacob Catsstraat 2a
 Postcode/plaats: 4041 XV Kesteren
 Directeur: Mevr. K. Wijngaards-Wullink
 Brinnummer: 18HO01

<u>Aantal leerlingen per 1 oktober</u>		<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
12NU	Basisschool Est	39	40	51	51
12VV	Koning Willem Alexanderschool	81	88	88	92
13BU	OBS DeWaerdenburgh	86	92	96	86
13HI	Burg.Westerbeek van Eertenschool	85	90	95	100
13MM	Prins Willem Alexanderschool	102	98	111	113
13RF	Basisschool de Rietschoof	60	64	62	64
18JO	D'n Bogerd	111	104	116	117
18LE	OBS Jan Harmenshof	264	256	251	246
18MQ	OBS Meester Aafjes	341	361	380	399
18NX	R. Lokhorst-School	144	147	147	157
18QJ	De Springplank	93	88	79	87
18RK	De Bloeiende Betuwe	110	107	111	99
18SL	Op 't Hof	162	131	134	137
18TF	De Malsenburg	-	44	61	58
18DS	OBS Bellefleur	65	71	79	95
18DS01	Prins Willem Alexanderschool Echteld	60	63	73	74
18DS02	J.A. Houtkoperschool	107	105	77	69
18DS03	Isandra Yzendoorn	40	39	55	46
18HO	OBS Het Palet Opheusden	93	96	93	93
18HO01	OBS Het Palet Kesteren	86	93	95	94
Totaal		<u>2.129</u>	<u>2.177</u>	<u>2.254</u>	<u>2.277</u>